

Dansk Gartneri

Dansk Gartneri
Årsberetning 2006/07

Ny struktur på plads

POUL THAGE PEDERSEN
BESTYRELSES FORMAND I DANSK GARTNERI

FOTO: METTE KRULL MORE

Perioden siden sidste generalforsamling har været både barsk og udfordrende for den danske gartneribranche. Rigtig barsk for de cirka ti procent af Dansk Gartneris medlemmer, der har sagt farvel til branchen, og udfordrende for de medlemmer, der er blevet tilbage. Strukturudviklingen fortsætter efter alt at dømme med uformindsket styrke, og den giver overalt i systemet – det kommercielle som det organisatoriske - anledning til betydelige tilpasninger.

ØGET SAMARBEJDE MED LANDBRUGSRAADET

Organisatorisk er Dansk Gartneri nu på plads i Axelborg-systemet med et tæt dagligt samarbejde med Landbrugsraadet, og med foreningens erhvervspolitiske medarbejdere placeret i København. Der er indgået ny samarbejdsaftale med Landbrugsraadet, som stiller en daglig leder af

foreningens sekretariat til rådighed. På samme måde klares kommunikationsopgaverne og sekretærfunktionen.

EJENDOMMEN PÅ HVIDKÆRVEJ SOLGT

Ejendommen på Hvidkærvej 29 er pr. 1. marts 2007 solgt til DLG/FAF. Det er aftalt med den nye ejer, at ejendommen fortsat kan være rammen om foreningens og branchens møder, generalforsamlinger med videre. På samme måde bliver de fleste lejere boende i ejendommen. Endelig har bestyrelsen foretaget en grundig gennemgang af foreningens økonomiske forpligtelser, og der er taget mange helt nødvendige skridt i retning af at skabe balance mellem udgifter og indtægter.

GODE RESULTATER I 2006

2006 har været et år rigt på erhvervspolitiske resultater. Der er indgået politisk forlig om et landdistriktsprogram for 2007 og 2008, der må betegnes som godt. Der er kommet ny innovationslov med nogle, for gartneriet, valgte temaer. Transportarifferne på naturgas er reduceret lidt siden. Forhøjelsen af fjernvarmepriserne som følge af et indgreb fra SKAT, er foreløbig udsat til 2008, og alt tyder på en løsning inden da.

NY SKOLEFRUGTORDNING OG MARKEDSFØRINGSPROJEKT

Der er en ny skolefrugt/grøntordning på vej, og det store EU-medfinansierede markedsføringsprojekt for frugt og grønt begynder nu til foråret. Vi har fået samlet alle gode kræfter – producenter, rådgivere,

virksomheder, myndigheder og politikere - om at arbejde for en endnu lavere forekomst af pesticidrester i dansk frugt og grønt. Det er vigtigt, så vi fortsat kan gøre os fortjent til den nationale præference på markedet. Selvom næsten alle fund ligger langt under grænseværdierne, så er det efter min opfattelse klogt at tage bestik af kundernes ønsker om at få reduceret niveauet yderligere.

EKSPORT TIL USA OG CANADA

Endelig er der på det handelspolitiske område opnået indrømmelser fra både USA og Canada, så i første omgang et mindre antal danske gartnerier kan komme videre med eksport af rodede stiklinger med videre. Der arbejdes aktuelt på højtryk med Norge, som er omfattet af en aftale med EU. Her kan vi endnu ikke prale af resultater, men vi kan love, at presset vil blive opretholdt. I januar måned gik Danmarks Eksportråd under Udenrigsministeriet ind i arbejdet, og via både Fødevarerministeriet og Landbrugsraadet presses også på.

MANGEL PÅ ARBEJDSKRAFT EN UDFORDRING

Når vi kigger fremad mod de muligheder, der også findes, så ser jeg en udvikling, hvor branchens virksomheder på alle områder må orientere sig endnu mere mod

deres kunder, og mod deres kunders behov – både de erkendte og de endnu ikke erkendte. Det bliver en selvstændig udfordring at fastholde og rekruttere dygtige medarbejdere. Vi ved, at 200.000 offentligt ansatte går på pension eller efterløn inden for de næste ti år. Der bliver med andre ord endnu hårdere konkurrence om arbejdskraften, end den vi allerede oplever.

En løsning vil være, at virksomhederne også fremover – og sikkert i øget omfang - indgår i den internationale arbejdsdeling. En tydelig miljøprofil og styr på forbruget af hjælpestoffer vil være vigtige konkurrenceparametre, der kan være med til at sikre markedsadgangen for både prydplanter og de spiselige produkter.

Konklusionen er derfor, at de virksomheder, som er i stand til helt tiden at forny og forbedre sortimentet, og samtidig fortælle "den gode historie", også i fremtiden vil være at finde på banen.

- Rigtig god læsning.

2006 har været et år rigt på erhvervspolitiske resultater.

POUL THAGE PEDERSEN, BESTYRELSESFORMAND I DANSK GARTNERI

Dansk Gartneris sekretariat

Flemming Nør-Pedersen
Sekretariatschef

Arbejdsområde:
Daglig leder af Dansk Gartneris politiske sekretariat på Axelborg.

Adresse:
Politisk sekretariat,
Axeltorv 3, Axelborg
1609 København V.

E-mail: fnp@landbrug.dk
Tlf: +45 33 39 42 15
Mobil: +45 27 24 57 15
Fax: +45 33 39 41 40

Helle Græsted Bennedsen
Konsulent

Arbejdsområde:
Miljø, plantesundhed, fødevarer, plantenyheder, markedsordningen for frugt og grønt.

Adresse:
Politisk sekretariat,
Axeltorv 3, Axelborg
1609 København V.

E-mail: hgb@danskgartneri.dk
Tlf: +45 33 39 45 49
Mobil: +45 24 41 94 32
Fax: +45 33 14 56 55

Leif Marienlund
Konsulent

Arbejdsområde:
Energi, landbrugslov, offentlig planlægning.

Adresse:
Politisk sekretariat,
Axeltorv 3, Axelborg
1609 København V.

E-mail: lmk@danskgartneri.dk
Tlf: +45 33 39 45 47
Mobil: +45 40 38 64 66
Fax: +45 33 14 56 55

Bjarne Pugholm Johansen
Konsulent

Arbejdsområde:
Statslån og -støtte, skatter og afgifter, integreret produktion, økologi, finansiering, fonde, erhvervsjura, statistik.

Adresse:
Politisk sekretariat,
Axeltorv 3, Axelborg
1609 København V.

E-mail: bpj@danskgartneri.dk
Tlf: +45 33 39 45 46
Mobil: +45 40 38 64 48
Fax: +45 33 14 56 55

Jeanette Leah Pedersen (vikar)
Kommunikationsmedarbejder

Arbejdsområde:
Ansvarlig for medlemsinformation, beretninger og pressekontakt. Webredaktør.

Adresse:
Politisk sekretariat,
Axeltorv 3, Axelborg
1609 København V.

E-mail: jep@landbrug.dk
Tlf: +45 33 39 42 98
Mobil: +45 27 24 59 07
Fax: +45 33 39 41 41

Dorte Salomon Fredborg
Sekretær

Arbejdsområde:
All round-sekretæropgaver, medlemskontakt, mødeplanlægning- og koordinering, administration af fonde.

Adresse:
Politisk sekretariat,
Axeltorv 3, Axelborg
1609 København V.

E-mail: dfr@landbrug.dk
Tlf: +45 33 39 42 61
Fax: +45 33 14 56 55

Dansk Gartneri i en ny tid

Indhold

FLEMMING NØR-PEDERSEN
SEKRETARIATSCHEF I DANSK GARTNERI

FOTO: METTE KRULL MORE

Organisationslivet i Danmark er i opbrud. Det bliver stadig sværere at finde medlemmer, der har tid og lyst til at påtage sig organisatorisk arbejde på vegne af, og til fordel for deres kolleger. Generelt er organisationsgraden faldende. Bare tænk på fagforeningerne og de politiske partier, som er længst fremme i denne udvikling. Der er heller ikke længere den samme prestige og anseelse i at blive valgt til tillidsposter som før.

TENDENS TIL FRAVALG AF ORGANISATIONARBEJDE

Det er et mærkeligt paradoks, at jo mere en forening kommer ind i den "modne" fase, jo mere vil den præges af en tendens til at lukke sig om sig selv. Så bliver medlemmerne færre og færre. Gennemsnitsalderen bliver højere og højere, man bliver fravalgt af de unge, og til sidst sidder kun bestyrelsen tilbage og taler om det, den alligevel ikke kan ændre. Bestyrelsen kan til gengæld ikke forstå, hvor medlemmerne bliver af, og hvorfor der ikke er flere, der har lyst at tage ansvar og udføre opgaver.

Udviklingen mærkes også inden for jordbrugets organisationer. Virksomhederne bliver større og større, og ledelsesmæssigt skærpes udfordringerne hele tiden. Globaliseringen og den internationale arbejdsdeling medfører stadig flere rejsedage, og når man så endelig er hjemme, så er det ikke lige møder i organisationerne, der står højest på dagsordenen. Produktivitetskravene vokser løbende, og skal man prioritere, så kan mange lettest fravælge organisationsarbejdet. Sådan tænker i hvert fald mange virksomhedsledere.

FÆRRE MØDER

Den udvikling kan organisationerne lige så godt tage bestik af. I Dansk Gartneri tager vi derfor i 2007 yderligere skridt til at reducere mødeaktiviteten. Intentionen er, at det meste af foreningens erhvervspolitiske arbejde kommer til at foregå i enten prydblant udvalg eller frugt/grønt-udvalget. Bestyrelsen mødes et par gange årligt og tager sig af de helt overordnede spørgsmål, strategi, budget, regnskaber, valg til andre organer og den slags. Ellers vil arbejdet, medlemskontakterne og forventningsafstemningen i højere grad skulle ske via mailsystemet, telefonen og netværket generelt.

HVORFOR SKAL MAN VÆRE MEDLEM AF DANSK GARTNERI?

Hvorfor skal man så overhovedet være medlem af Dansk Gartneri? Det skal man, fordi foreningen løbende producerer en række relevante erhvervspolitiske resultater, som trods alt medvirker til at forbedre danske gartneres konkurrencesituation – alt andet lige i hvert fald. I formandens forord i denne årsberetning og på www.danskgartneri.dk kan man læse mere om resultaterne fra 2006/2007. Emnet vil også blive grundigt belyst i formandens mundtlige beretning på generalforsamlingen den 21. marts 2007.

HVAD FÅR MAN FOR PENGENE?

Egentlig er vilkårene for organisationsarbejde ikke så forskellige som for kommercielt arbejde. Foreningen har nogle kunder – det er medlemmerne – der betaler for nogle varer – det er erhvervspolitiske resultater – som de får, fordi der er en forening.

For Dansk Gartneris vedkommende står blandt andet følgende "varer" på listen over det, man fik i 2006:

- En velfungerende innovationslov med velvalgte temaer (værdi 15 millioner kroner)
- En god brancheaftale sikrer lavere CO₂-afgifter (værdi 16 millioner kroner)
- Driftsprogrammer for producentorganisationer (værdi 25 millioner kroner)
- Enkeltbetalingsordningen (værdi 35 millioner kroner)
- Investeringsstøtte, ny teknologi (værdi 40 millioner kroner)
- Strukturprojektstøtte (værdi ca. 15 millioner kroner)
- Tilbageførte pesticidafgifter (værdi 8 millioner kroner)
- Tilbageførte CO₂-afgifter (værdi 4 millioner kroner)

FORORD

Ny struktur på plads	2
Dansk Gartneri i en ny tid	3

ARBEJDSKRAFT

Hvor kommer hænderne fra til dansk gartneribrug?	11
--	----

DANSK GARTNERI

Gartner Tidende har fået ny ansvarshavende redaktør	15
Dansk Gartneris bestyrelse 2006/07	21
Dansk Gartneris mål	21
Dansk Gartneri i tal	22
Dansk Gartneris repræsentationer	22
Gartnerens økonomi er blevet mere stabil	22
Kommunikation giver synlighed	22

DIFFERENTIERET MOMS

National slankekur: Sunde fødevarer skal være billigere	19
---	----

EKSPORT

Roser og Kristtjørn til Canada	5
Åbning for eksport til USA	6
Dansk Gartneri: De norske toldsatter skal ned	7
Planterne rubriceres forkeret i Schweiz	7

ENERGI

Blandet fjernvarme	8
Fleksibelt elforbrug som indtægtskilde?	9
Dobbeltreguleringen af CO ₂ stadig uløst	10
Prisreduktion i transporttarif på naturgas	10

GAU

Nyt GAU-EU projekt skal markedsføre frugt og grønt	16
Kort om gartneribrugets Afsætningsudvalg (GAU)	17

INNOVATION

Innovative veje til konkurrencefordele	4
Kort om innovationsloven	5
Robotter ind i væksthuse	5
Tilskudsmuligheder er afgørende for udvikling	20

KONTROL

Urimelige gebyrstigninger belaster erhvervet	18
--	----

LANDDISTRIKTSPROGRAMMET

20 millioner kroner til særlig gartneriindsats	12
Tre skarpe til fødevareminister Hans Christian Schmidt	12

MARKEDSORDNING FOR FRUGT OG GRØNT

Forslag til ny fælles markedsordning for frugt og grønt	18
---	----

PLANTEBESKYTTELSESMIDLER

Tilbagesporing: Fokus på pesticidresterne	14
Dansk Gartneris næstformand Svend Erik Jensen om pesticidrester	14
Danmark stadig i den nordlige godkendelseszone	15

SKARPE TIL GARTNERNE

Det er vores ansvar: Kristian Madsen PKM as	20
---	----

SKARPE TIL POLITIKERNE

Tre skarpe til Mette Gjernskov	15
Tre skarpe til Christian H. Hansen	19

FOTO: GARTNER TIDENDE

Innovative veje til konkurrencefordele

I 2006 vedtog Folketinget en række ændringer af innovationsloven. For at styrke nytænkning og udvikling i blandt andet gartnerierhvervet, udmeldte fødevareministeren to temaer med særligt behov for en ekstra innovationsindsats.

Hvad skal dansk gartneri leve af i fremtiden? Fremtiden vil utvivlsomt være fuld af forretningsmuligheder, men muligheder kan både være vanskelige at få øje på og siden gjort til virkelighed. Her er der hjælp at hente i innovationsloven, som administreres af Direktoratet for Fødevare-Erhverv.

Siden 2001 har det været muligt at få støtte til at udvikle nye produkter og produktionsmetoder efter innovationsloven. For mange gartnerier har det været en nødvendig platform for at kunne realisere de gode ideer, der ofte tager afsæt i virksomhedens dagligdag.

ÆNDRINGER AF
INNOVATIONSLOVEN
I 2006 vedtog Folketinget en række

Dansk gartnerierhverv modtog i 2006 mere end 15 millioner kroner fra ordningerne under innovationsloven

ændringer af innovationsloven. Det er sket for at styrke nytænkning og opfindelser blandt landmænd, gartnerne, fiskere og forædlings- og forarbejdningsvirksomhederne. Samtidig skal ændringerne styrke samspillet imellem forskningen og erhvervene. Med lovændringen har ministeren indtil videre sat to tidsbegrænsede temaer i gang: ”Modning af teknologier” og ”Opbygning af innovationskompetence”. Temaerne er meldt ud i samspil med blandt andet Det rådgivende Udvalg for Innova-

tion, hvor Dansk Gartneri er repræsenteret. Temaerne skal sikre en mere dynamisk fokusering og prioritering af områder med behov for en ekstra innovationsindsats. Fødevareministeren har dermed imødekommet et ønske fra Dansk Gartneri, der blev fremsat på generalforsamlingen i 2006. Dansk gartnerierhverv modtog i 2006 mere end 15 mio. kr. fra ordningerne under innovationsloven.

AF BJARNE PUGHOLM JOHANSEN

Modning af teknologier

Potentialet i mange nye teknologier skal modnes for at opnå maksimal effekt i de enkelte erhvervssektorer. Formålet er at støtte videre- og færdigudvikling af teknologier i primær-jordbruget og forarbejdningen med henblik på at opnå forbedret produkt-kvalitet og konkurrenceevne.

Nedenstående teknologier er dels omfattet af temaet, og dels rummer de et potentiale for dansk gartneri. I konkrete tilfælde kan de være et alternativ til outsourcing af arbejdsopgaver til lande med et lavere lønniveau:

ROBOTTEKNOLOGI OG AUTOMATISERING

– effektivisering og arbejdsmiljø
Brugen af robotter fører traditionelt set til produktions- og effektiviseringsgevinster og er i stigende grad også en vigtig forudsætning for et fleksibelt og omstillingsparat produktionsapparat. Robotteknologi kan også være med til at give et bedre arbejdsmiljø, blandt andet gennem automatisering, der fjerner mange af de ensidigt gentagne arbejdsprocesser.

SENSORTEKNOLOGI

Sensorer dækker som begreb over et meget stort område og indgår ofte som en væsentlig del af andre teknologiområder. Sensorer vil finde anvendelse inden for et bredt spektrum af løsninger i jordbruget inklusiv gartnerierhvervet og medvirke til at øge effekten af ressourcerne herunder energiforbruget i væksthuse.

Temaet ”Modning af teknologier” følger regelgrundlaget i innovationsloven og er omfattet af lovens almindelige regler om tilbagebetaling. Ansøgningsfristen udløber den 26. marts 2007.

Opbygning af innovationskompetence

Det andet nye tema i innovationsloven er muligheden for at opnå tilskud til opbygning af innovationskompetence i forbindelse med et udviklingsprojekt. Med innovationskompetence menes virksomhedens evne til at forny sig, få gode ideer og føre den ud i praksis.

Mulige aktiviteter temaet kan for eksempel være:

Kurser og lignende, der kan øge medarbejdernes kendskab til innovationsmetoder og -værktøjer.

Udviklingsværksteder med samarbejdspartnere for at forberede egentlige innovationsprojekter.

Ansøgningsfristen for 2006/07 er udløbet.

Kort om innovationsloven

Formålet med loven er at fremme jordbrugets og fiskeriets innovations-, udviklings- og forskningsindsats ved at yde et tilskud til konkrete projekter, som ellers ikke vil blive gennemført.

Ved vurderingen af ansøgningerne lægges især vægt på projekter, der vedrører:

- Nye produkter eller produktions-processer
- Eksport
- Opbygning af innovationskompetence
- Nonfood
- Spisekvalitet
- Sporbarhed
- Kvalitetssikring
- Arbejdsmiljø
- Sikring af miljø, natur og ressourcegrundlag
- Økologi
- Anvendelsesorienteret forskning

HVOR MEGET I STØTTE?

Tilskudsprocenten afhænger af såvel ansøger som af projekttype. Små og mellemstore virksomheder kan opnå indtil 50 procent i tilskud. Store virksomheder (typisk forædlings- og forarbejdningsvirksomheder) og brancheorganisationer kan opnå maksimalt 40 procent. Forsknings- og forsøgsvirksomheder kan til anvendelsesorienteret forskning opnå indtil 70 procent og til grundforskning indtil 90 procent.

Der er mulighed for at supplere tilskuddet under innovationsloven med andre offentlige midler op til 95 procent, såfremt en række betingelser om blandt andet udvidet offentliggørelse opfyldes. Til "andre offentlige midler" hører i denne forbindelse også fondsmidler.

Loven administreres af Direktoratet for Fødevarerhverv. Ansøgningskema med vejledning findes på direktoratets hjemmeside www.dffe.dk. Der er syv ansøgningsfrister fordelt over året.

AF BJARNE PUGHOLM JOHANSEN

Roser og Kristtjørn til Canada

Den canadiske lovgivning blev ændret i oktober 2006, så det nu også er muligt at eksportere både rodede rosenstiklinger og Ilex-stiklinger fra godkendte gartnerier.

Selv om der mængdemæssigt ikke er tale om en stor eksport, så har åbningen af eksport af potteplanter til Canada en stor betydning i relation til introduktion af nye sorter. De canadiske plantesundhedsmyndigheder var på besøg i Danmark i september 2006. Her drøftede man med Plantedirektoratet ønsket om at udvide tilladelsen fra 2005 til at eksportere urodede stiklinger af roser, til også at omfatte eksport af rodede stiklinger af roser og urodede stiklinger af Ilex. De canadiske myndigheder var positive over for ønsket, hvilket resulterede i, at den canadiske lovgivning allerede i oktober 2006 blev ændret, så det nu er muligt også at eksportere rodede rosenstiklinger og Ilex-stiklinger fra godkendte gartnerier. En ændring, som Dansk Gartneri naturligvis er meget tilfreds med.

FRYGT FOR VISNESKIMMEL I 2004

Canada lukkede i 2004 for al import af roser af frygt for indførsel af *Phytophthora ramorum* (Visneskimmel). Men efter forhandlinger mellem de canadiske myndigheder og Plante-

direktoratet lykkedes det at få tilladelse til eksport fra virksomheder, som opfylder nærmere fastsatte krav til produktion og kontrol. Den canadiske plantesundhedslovgivning blev ændret i 2005, så der blev opnået tilladelse til eksport fra Danmark af urodede stiklinger af roser.

AF HELLE GRÆSTED BENNEDSEN

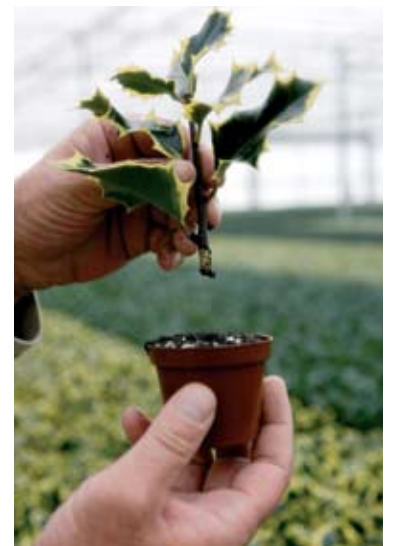

FOTO: FLORADANIA

Robotter ind i væksthuse

Dansk Gartneri har talt om innovation i gartnerierhvervet med **Steen Juul Thomsen**, medlem af bestyrelsen i Danske Prydplanter og Dansk Gartneris repræsentant i Det rådgivende Udvalg for Innovation under Direktoratet for Fødevarerhverv.

Tror du, at dansk gartneri kan overleve ved alene at konkurrere på prisen?

- Nej, bestemt ikke. Prisen på arbejdskraft er højere end i både Tyskland og Holland. Derfor skal vi så vidt muligt konkurrere på alle andre parametre end netop prisen. Og det mener jeg sagtens, at vi kan.

Vil prisen på erhvervets produkter kunne følge prisudviklingen på de vigtigste produktionsfaktorer: arbejdskraft og energi?

- Nej, det tror jeg heller ikke. Der vil hele tiden kunne opnås rationaliseringsgevinster. Derfor må vi

gartnere indse, at det er naturligt, at indtjeningen falder, hvis ikke vi evner at forny os. Nye produkter, bedre holdbarhed, mindre kemi, nye emballager, nye salgsmetoder, nye produktionsteknikker og så videre. Det er helt nødvendigt.

Hvor mener du, at der lige nu er størst behov for en særlig innovationsindsats inden for gartneriet?

- Robotteknologien mener jeg rummer meget store muligheder for især væksthushproduktionen. Enkle arbejdsopgaver - for eksempel i forbindelse med stikningen og

pakningen - vil kunne overtages af robotter inden for overskuelig tid. Desuden har robotter den fordel, at de er ekstremt fleksible, når først udstyret er tilpasset.

Hvorfor foretrækker du at automatisere de mest løntunge processer frem for at outsource til for eksempel Polen?

- Arbejdslønnen i Polen er allerede på vej op. Desuden er der nogle store logistiske fordele ved at bevare hele produktionen på sit eget gartneri. Det giver mulighed for en tættere styring af produktionen og dermed større fleksibilitet.

Er innovationsordningen en styrke for dansk gartneri?

- Absolut. Gartnerierne har mange, rigtig gode projekter, som i mange tilfælde kan realiseres på grund af tilskuddet fra innovationsordningen. Også de store forskningsprojekter, som for eksempel Prydplantepakken, har kunnet gennemføres med tilskud fra ordningen. Herigennem kommer ordningen alle til gode.

FOTO: GARTNER TIDENDE

FOTO: FLORADANIA

Åbning for eksport til USA

Efter mere end 25 års arbejde fra Dansk Gartneris og myndighedernes side har USA nu åbnet for dansk eksport af planter i voksemedie.

Der er nu åbnet for dansk eksport af Schlumbergera og Rhipsalidopsis til USA. Det er til gengæld de to eneste slægter, der er godkendt, da den amerikanske lovgivning kræver, at der foreligger en plantesundhedsmæssig risikostest for hver enkelt slægt. Åbningen er imidlertid det første vigtige skridt i en retning, hvor det med tiden bliver muligt at eksportere flere planteslægter.

AFTALER SKAL PÅ PLADS FØR EKSPORT

Den amerikanske plantesundhedslovgivning blev ændret i juli 2006, hvor

de to slægter blev tilføjet på listen over planter i voksemedie, der må importeres fra Danmark. I praksis er der dog et stykke vej endnu, før eksporten reelt kan gå i gang. Først skal der indgås en aftale mellem de amerikanske myndigheder og Plantedirektoratet om kontrol, og også Dansk Gartneri indgår i aftalen som den part, der koordinerer betalingen til de amerikanske myndigheder for kontrollen af gartnerierne. Dernæst skal der foreligge en aftale mellem Plantedirektoratet og de godkendte gartnerier om kontrol af de meget strenge krav, som de amerikanske

myndigheder stiller til indretning af virksomhederne samt håndtering og kontrol af planterne.

TO INTERESSEREDE GARTNERIER

To virksomheder har udtrykt interesse for at blive godkendt til at eksportere planter til USA. De amerikanske plantesundhedsmyndigheder og Plantedirektoratet er derfor p.t. i gang med at undersøge, hvorvidt virksomhederne kan leve op til de amerikanske krav. Er dette tilfældet, kan en aftale indgås, og den første eksport af planter vil kunne finde sted i løbet af 2007.

CAMPANULA NÆSTE PLANTESLÆGT TIL EKSPORT
Dansk Gartneri finder det naturligvis meget positivt, at der nu er sket en åbning for eksporten til det store, amerikanske marked. Trods den

langsommelige godkendelsesprocedure af hver enkelt planteslægt i den amerikanske lovgivning medfører åbningen et håb om, at det faktisk, at de amerikanske myndigheder nu har fået et indgående kendskab til de danske produktionsmetoder og plantesundhedskontrol, vil medføre en hurtigere sagsbehandling, når de næste planteslægter skal behandles. Dansk Gartneri har allerede over for de danske forhandlere meldt klart ud, at Campanula er næste planteslægt, der ønskes optaget på listen over planter, der må eksporteres fra Danmark. Tidshorisonten for en godkendelse er dog uvis.

AF HELLE GRÆSTED BENNEDSEN

Dansk Gartneri finder det naturligvis meget positivt, at der nu er sket en åbning for eksporten til det store, amerikanske marked.

Dansk Gartneri: De norske toldsatser skal ned

Det er en helt uacceptabel situation, at Norge har så høje toldsatser for forskellige planteprodukter, når nu potentialet for eksport til Norge er så stort. Derfor lægger Dansk Gartneri stort pres på de danske og internationale forhandlere for at få sat toldsatserne ned.

Eksportpotentialet til det norske marked er stort for både stiklinger, småplanter og færdige potteplanter. Derfor er det en uacceptabel situation for gartnerierhvervet med de høje toldsatser. Dansk Gartneri forsøger på alle måder at få at gang i forhandlingerne via tæt kontakt til de danske forhandlere og ved henvendelser til Kommissionen via COPA/COGECA.

Foreningen har stillet meget præcise krav til toldreduktioner for de forskellige planteprodukter, og erhvervet møder stor forståelse og opbakning til kravene om norske handelsindrømmelser. Men hidtil uden at det har resulteret i reelle forhandlinger med Norge. Det har lange udsigter med genforhandlingen af EØS-aftalen mellem EU og

Norge, som var forventet påbegyndt i 2005. Selv om EU-Kommissionen har presset på for at få gang i forhandlingerne, er der reelt kun afholdt få møder mellem EU og Norge, hvor ønskerne til handelsindrømmelser er blevet præsenteret. Fra norsk side er der intet umiddelbart ønske om forhandling på nuværende tidspunkt. Argumentet er, at man vil afvente resultatet af WTO-forhandlingerne, og hvilke handelsindrømmelser disse vil medføre, før der forhandles om EØS-aftalen. Dansk Gartneri fortsætter alligevel ufortrødent med at yde maksimalt pres på både de danske og internationale forhandlere.

AF HELLE GRÆSTED BENNEDSEN

Planterne rubriceres forkert i Schweiz

I Schweiz definerer myndighederne potteplanter anderledes end man gør i EU. I de schweiziske toldbestemmelser rubriceres man i mange tilfælde det, der er en potteplante i Danmark som en staude. Det giver de danske gartnere problemer med for høje toldsatser, når der skal eksporteres.

I relation til eksporten af planter til Schweiz har Dansk Gartneri gennem flere år arbejdet på en lempelse af de schweiziske toldbestemmelser vedrørende potteplanter. Både med hensyn til at få toldsatsen ned for potteplanter generelt, men også med hensyn til definitionerne på potteplanter og stauder. En del potteplantekulturer rubriceres nemlig som stauder af de schweiziske myndigheder, og falder dermed ind under en højere toldsats. Handelsaftalen mellem EU og Schweiz indebærer, at begge parter har givet indrømmelser på toldsatser. Det betyder, at hele toldpositionsgruppen 0602 er fritaget for told.

Problemet er, at planter med rod-knolde, løg, rodstængler og lignende (herunder også potteplanter) rubriceres som stauder. De hører til toldpositionsgruppe 0601, som er belagt med told.

Konsekvensen er, at en lang række af de potteplanter, der eksporteres til Schweiz bliver belagt med høj told. De betragtes som stauder uanset, at planterne hverken er beregnet

til eller egnet til anvendelse som stauder.

TOLDFRIHED EFTERLYSES
Dansk Gartneris ønske er, at hele toldpositionsgruppen 0601 gøres toldfri. Alternativt, at de kulturer udpeges, som udelukkende anvendes som potteplanter (indendørs anvendelse), og at der indføres toldfrihed for disse produkter, eller de flyttes til et af positionsnumrene under gruppe 0602.

Foreningen har rettet henvendelse til såvel fødevarerministeren og udenrigsministeren om spørgsmålet, ligesom COPA/COGECA gentagne gange har drøftet problemstillingen med EU-Kommissionen med henblik på forhandlinger med Schweiz.

Dansk Gartneri håber derfor, at det i 2007 vil lykkes Kommissionen at få indledt drøftelser med de schweiziske myndigheder, så handelshindringerne kan blive afskaffet til gavn for den danske potteplanteeksport.

AF HELLE GRÆSTED BENNEDSEN

FOTO: FLORADANIA

Dansk Gartneri arbejder på at få afskaffet handelshindringerne til gavn for den danske potteplanteeksport.

FOTO: DANIELLE KELLER

Blandet fjernvarme

Gode nyheder til de fynske fjernvarmegartnerier. Skattemyndighederne har sagt god for, at sammenblandingen af varme kan undgås ved en ombygning af fjernvarmenettet ved Fynsværket.

Energiafgiftslovene er ikke altid lige indlysende eller lige lette at forstå. Et eksempel er, at kammeradvokaten i foråret 2006 tolkede lovene sådan, at når varmen fra forskellige varmelieferandører blandes sammen i det samme ledningsnet, så skal aftagerne af varmen købe en forholdsmæssig andel fra hver leverandør. Ti år tidligere var Told- og Skatteregion Odense nået frem til den stik modsatte tolkning af de samme regler.

Som konsekvens af kammeradvokatens tolkning kom der derfor en ny besked fra skattemyndighederne til de fynske fjernvarmegartnerier: Det

kan godt være, at I har kontrakt med Vattenfall om leverance af varme fra Fynsværkets centrale blokke. Men fra 1. september 2006 skal I også aftage en forholdsmæssig andel af den dyrere varme fra DONG Energy's affaldsvarmeværk.

INGEN LOVÆNDRING
 Dansk Gartneri har i tæt samarbejde med de berørte fjernvarmeselskaber, varmelieferandører, skattemyndigheder og skatteministeren arbejdet for at finde en løsning på problemet. Den nødvendige lovændring, som var Dansk Gartneris 1. prioritet, var efter skatteministerens vurdering

Et vigtigt spørgsmål står imidlertid tilbage: Hvordan skal ombygningen af fjernvarmenettet finansieres?

ikke mulig. Men nu er der tilsyneladende fundet en teknisk løsning på, hvordan sammenblandingen af varmelieferancer undgås. Fjernvarmenettet ved Fynsværket skal bygges om, og nok så væsentligt har SKAT givet en rimelig tidsfrist til at foretage ombygningen. Datoen for tilbagekaldelsen af den tilladelse

som Region Odense gav i 1996 er nemlig blevet udskudt til 1. september 2008. Et vigtigt spørgsmål står imidlertid tilbage: Hvordan skal ombygningen af fjernvarmenettet finansieres?

AF LEIF MARIENLUND

Fleksibelt elforbrug som indtægtskilde?

Der skal være balance i elnettet, så elforbruget matcher elproduktionen. I stedet for at skrue op og ned for produktionen som hidtil, arbejdes der i et gartneriprojekt på at regulere elforbruget. I sidste ende kan det betyde nye indtægter for gartnerne.

Elforbruget til vækstlys er en af de store omkostningsposter inden for væksthushavet. Men kan elforbruget også være en indtægtskilde? Det er et af de hovedspørgsmål, der skal besvares i et projekt om fleksibelt elforbrug, som Dansk Gartneri startede op i foråret 2006 i samarbejde med DEG GreenTeam og FDKV. Projektet er medfinansieret af Energinets forsknings- og udviklingsmidler. Som systemansvarlig er det Energinet.dks opgave hele tiden at opretholde balancen i elnettet. Det er hidtil sket ved at skrue op og ned for elproduktionen, så den er af samme størrelse som elforbruget. Der er i den forbindelse udviklet et marked for reserve- og regulerkraft, hvor Energinet.dk køber en vis mængde el, der står til rådighed for op- og nedregulering. Efterfølgende betaler de for at benytte denne mængde el, hvis der skulle opstå ubalance.

STORT POTENTIALE FOR FLEKSIBELT ELFORBRUG HOS GARTNERNE

Den noget uforudsigelige vindkraft gør, at behovet for reservekapacitet er stort, og det nye i gartneriprojektet er, at man her vurderer mulighederne for at regulere elforbruget i stedet for blot at skrue op og ned for elproduktionen.

De hovedspørgsmål, der skal besvares er:

Hvor stort er potentialet for fleksibelt elforbrug inden for gartnerierhvervet?

Hvilke tekniske udfordringer er der forbundet med gartneriernes deltagelse på regulerkraftmarkedet?

Hvordan er driftsøkonomien for gartnerierne?

FOTO: CARSTEN ANDERSEN

Projektet har indtil videre klarlagt, at der inden for gartneriet er et stort potentiale på op til 80 MW for deltagelse på reservemarkedet. Men det er også blevet klart, at de tekniske udfordringer er større end oprindeligt forventet. Det er især et krav fra Energinet.dk om løbende at modtage en on-line måling af gartneriernes elforbrug, der har skabt problemer, da løsningerne er forholdsvis dyre.

Der arbejdes nu på at etablere den nødvendige teknik i tre testgartnerier, som efterfølgende skal indmelde reservekapacitet på markedet. De økonomiske erfaringer vil herefter blive opsamlet, og i sidste ende er det målsætningen at inddrage et større antal gartnerier i projektet.

AF LEIF MARIENLUND

Energinet.dk

Dansk Gartneri har talt med **Kim Behnke**, udviklingschef i Energinet.dk om regulerkraftmarkedet og perspektiverne i gartneriprojektet.

Kim Behnke, udviklingschef Energinet.dk
FOTO: ENERGINET.DK

Hvad kan Energinet.dk bruge gartneriernes elforbrug til?

- Ved også at inddrage elforbruget bliver regulerkraftmarkedet langt mere fleksibelt, idet kontrolrummet får et håndtag mere at skrue på, når de skal opretholde balancen. Også miljømæssigt set er der tale om en langt bedre løsning end blot at skrue op for elproduktionen. Når vi især er interesserede i at inddrage gartneriernes elforbrug, hænger det sammen med, at vi ved, at erhvervets forbrug og potentiale er forholdsvis stort. Samtidig er det umiddelbart enkelt at tænde og slukke for vækstlyset. Vi ved også, at gartnerne har meget

fokus på energiområdet og energiomkostningerne. Det gør samlet set, at erhvervet er særlig spændende for os.

Hvad forventer du, at gartnerierne kan få ud af at stille elforbruget til rådighed?

- Gartnerierne skal ikke deltage for at gøre Energinet.dk glade. Det kan man ikke betale med nede i banken. De skal være med, fordi det også er en god forretning for dem. Energinet.dk betaler i dag mere end 700 millioner kroner om året til at købe reserve- og regulerkraft for at opretholde balancen i elsystemet, og vi har også interesse i at gartnerierne

kan få deres del af den kage.

Hvilke forventninger har du til gartneriprojektet?

- Ud over at projektet skal sammenfatte driftsøkonomien set fra gartneriernes side og den samfundsøkonomiske side, er det vigtigt at få kendskab til, hvor meget – eller helst hvor lidt - teknik det er nødvendigt at sætte op.

Jeg indrømmer, at Energinet.dk's krav og forskrifter i forbindelse med deltagelse på reservekraftmarkedet i dag er temmelig firkantede og alene er målrettet elproduktionen og ikke

forbrugssiden. Her vil projektet give nyttig praktisk erfaring og viden. Vi ved, at det er dyrt at sætte ekstra udstyr op og trække nye kabler, og det er muligt, at Energinet.dk bliver nødt til at forenkle de tekniske forskrifter, hvis gartneriernes og andre erhvervs elforbrug skal inddrages på dette marked. Men skal vi revidere kravene, skal det ske på grundlag af eksakt viden, og her bidrager projektet med værdifulde praktiske erfaringer til, at vi kan komme videre.

Dobbeltreguleringen af CO₂ stadig uløst

Den danske afgift på CO₂ skaber konkurrenceforvridning i forhold til andre lande, der ikke har samme afgift. Danmarks høje klimamålsætning om at nå en reduktion af udslippet på 21 procent gør det ikke bedre. Den tilsvarende hollandske målsætning er beskedne 6 procent. Det skaber en dobbeltregulering, der på sigt er omkostningsfuld for det danske samfund.

Den markante forskel på klimamålsætningen for Danmark og Holland er konkurrenceforvridende. I praksis mærkes ulemperne af hele det danske gartnerierhverv, fordi kvoteomkostninger overvælttes på elprisen. Klimamålsætningen giver herudover omkostninger for de gartnerier, der er direkte omfattet af EU's kvotesystem, og de mange fjernvarmegartnerier der indirekte omfattes, fordi varmeproducenten er kvotevirksomhed.

UFORSTÅELIG AFGIFT

Den særlige danske dobbeltregulering, hvor danske gartnere skal betale CO₂ afgifter, samtidig med at omkostningerne til elkøbet stiger som følge af kvoteomkostninger, gør kun vilkårene værre. Regeringen har tidligere erkendt, at afgifterne ikke har nogen miljømæssig effekt. Det gør afgiften endnu mere uforståelig.

Dansk Gartneri vil fortsat argumentere for gartnerierhvervets synspunkter, blandt andet i forbindelse med Folketingets behandling af den ny CO₂ kvotelov.

AF LEIF MARIENLUND

FOTO: METTE KRULL MORE

Dansk Gartneris hovedkrav

Dansk Gartneris hovedkrav i forbindelse med den ny kvoteallokeringsplan har været klare:

- Forøg det statslige engagement i forbindelse med opfyldelsen af klimamålsætningen, i stedet for blot at sende regningen til erhvervslivet, herunder gartnerierne.

- Afskaf CO₂ afgiften her og nu.

Den offentliggjorte kvoteallokeringsplan

Den kvoteallokeringsplan, der langt om længe blev offentliggjort, indeholdt kun i nogen grad en imødekommelse af disse krav:

- Kvoteudfordelingen til gartnerierne bliver beskåret med mere end ti procent. Det er her kun et plaster på såret, at der ikke bortauktioneres kvoter, og at staten vil finansiere det selvskabte problem med 1990-basisåret.
- Klimaplanen sender endvidere endnu engang spørgsmålet om dobbeltregulering til hjørnespark, idet regeringen blot atter lover at se på problemet – senere.

Prisreduktion i transporttarif på naturgas

Dansk Gartneri har arbejdet for en mærkbar reduktion i transporttarifferne på naturgas ved blandt andet at foreslå, at den nuværende meget korte afdragsperiode på naturgasnetten forlænges.

Med virkning fra 1. oktober 2006 foretog Energinet.dk, der varetager transporten af naturgas i de overordnede net, så en mindre reduktion i transmissionstarifferne. Reduktionen er først og fremmest finansieret af øget betaling fra eksporten af gas til Sverige.

Men hvor blev en forlængelse af afskrivningsperioden af?

Dansk Gartneri har spurgt Kim Behnke, udviklingschef i Energinet.dk:

- Dansk Gartneri har i høj grad gjort Energinet.dk opmærksom på, at der

Dansk Gartneri har i høj grad gjort Energinet.dk opmærksom på, at der var behov for at få revideret transmissionstarifferne. Og det gjorde vi så.

KIM BEHNKE, UDVIKLINGSCHEF I ENERGINET.DK

var behov for at få revideret transmissionstarifferne. Og det gjorde vi så. Men vi står over for store investeringer i de kommende år. Dels har vi lige betalt to milliarder kroner for gaslageret i Lille Thorup, og dels skal vi have etableret flere udlandsforbindelser mod såvel øst og nord for at sikre forsyningerne, hvis felterne i den danske del af Nordsøen en dag er tomte.

Efter vores opfattelse vil det i den situation ikke være ansvarligt at

skubbe en gældspukkel i det gamle rørsystem foran os. Men er der u hensigtsmæssigheder i tariffsystemet, så sig til: Vi lytter!

Gælder det også kapacitetsbetalingen i et rørsystem uden kapacitetsproblemer?

- Det eneste jeg kan love er, at vi lytter – og retter til, hvis der er mulighed for det.

AF LEIF MARIENLUND

FOTO: GARTNER TIDENDE

Hvor kommer hænderne fra til dansk gartneribrug?

Der er mangel på arbejdskraft, og det er en af gartnerens største udfordringer. Hvad løsningen på problemet er, kommer SALAs administrerende direktør, Nils Juhl Andreasen med flere bud på.

Hvor kommer hænderne fra til dansk gartneribrug? Det relevante og påtrængende spørgsmål har nu i flere år holdt sig højt på top-ti listen over de udfordringer, danske gartnerier står med. Og helt indlysende svar kan ingen give. Men en behjertet indsats på flere områder kan vel bidrage til at imødekomme udfordringen. Med den stadigt faldende ledighed blandt herboende arbejdstagere synes udfordringen kun at blive større. Vi er i gang med de sidste reserver. Beskæftigelsesministeren har forstærket indsatsen for at få de sidste i arbejde og knytter store forhåbninger til de nye jobcentre, som nu har afløst AF-kontorerne.

NYDANSKERE UDGØR STADIG EN RESERVE

Der er sat yderligere fokus på den arbejdskraftreserve nydanskerne udgør gennem en ny firepartsaftale mellem regeringen, arbejdsmarkedets parter og de kommunale og regionale myndigheder. Aftalen handler om integration af nydanskere på arbejdsmarkedet. SALA har sammen med LO gennemført et projekt på en

række virksomheder for at finde ud af, hvordan både åbenlyse og mindre åbenlyse barrierer for en vellykket integration af nydanskere på virksomhederne kan fjernes. Gartneribrugets virksomheder har hidtil vist sig som foregangsaktiviteter, når det drejer sig om at ansætte nydanskere, og den erfaring bør kunne udnyttes. Men der er barrierer, som skal nedbrydes både hos nydanskerne og hos sagsbehandlere i offentlige systemer. Det gælder blandt andet den vrangforestilling, at arbejde i et gartneri eller andre jordbrugsvirksomheder ikke har lige så høj status som andet arbejde.

ØSTARBEJDSKRAFT

Men nok så meget er det arbejdskraften fra de nye EU-medlemslande, som synes at være løsningen. Det gælder ikke mindst for den nødvendige sæsonarbejdskraft. Desværre blev den såkaldte østaf-tale i 2006 forlænget frem til 2009. En afskaffelse af aftalen ville have lettet adgangen til udenlandsk arbejdskraft betydeligt. Her blev behovet for arbejdskraft dog nedprioriteret i

forhold til ideologiske markeringer fra nogle af de politiske partier, som står bag aftalen. Vi kan så glæde os over, at aftalen blev ændret, så rekrutteringen af arbejdskraft fra de nye EU-lande til overenskomstdækkede virksomheder blev lettet meget. Ordningen med forhåndsgodkendelse af virksomheder til at ansætte østeuropæisk arbejdskraft og en enkel anmeldelse, når ansættelsen finder sted, har været en stor succes. Den har afskaffet begrebet "sagsbehandlingstider" for overenskomstdækkede virksomheder i denne sammenhæng. Alene antallet af forhåndsgodkendte gartnerivirksomheder vidner om, at ordningen er faldet i god jord, men også antallet af udstedte arbejdstilladelser fortsætter med at stige.

UDFASNING AF ØSTAFTALEN

Næste trin vedrørende østaf-talen er en begyndende udfasning af aftalens instrumenter. Det er der i skrivende stund kun i begrænset omfang taget hul på i den politiske følgegruppe bag aftalen. Det ligger tungt med fremskridt i forhandlingerne.

Venstrefløjenspartierne (Socialdemokraterne og SF) slår sig i tøjet. Noget kan tyde på, at sagen vil være blokeret frem til næste folketingsvalg, og så er aftalen alligevel ved at løbe ud af sig selv.

BRUG AF UDENLANDSKE ENTREPRENØRER

Den sidste angrebsflanke til udfordringen er anvendelse af udenlandske entreprenører til at udføre konkrete entrepriser i gartneribrug. Det er en model, som har været anvendt i årtier med firmaer fra Irland, England, Holland og andre lande uden større problemer i forhold til skattemyndighederne. Med muligheden for også at anvende østeuropæiske firmaer til de samme opgaver på de samme vilkår, er der opstået en række sager, hvor skatteregionerne har underkendt modellen og påberåbt sig, at der er tale om arbejdsudleje. Her kræver myndighederne indbetaling af a-skat for de udstationerede medarbejdere. Udlændingemyndighederne står bag andre sager, men med samme påstand. Her er kravet en bøde for ansættelse af illegal arbejdskraft. Vi har søgt at få helt klare regler på området gennem kontakt til ministre, politikere og myndigheder. De lytter til os, og der sker små fremskridt. Vi får forsikringer om, at regeringen ikke har nogen dagsorden om at ville holde østeuropæiske arbejdstagere eller firmaer ude af landet. En endelig afklaring af retstilstanden får vi ikke, før en række verserende retssager er afgjort. Her synes anklagemyndigheden ikke at have så travlt, som når sagerne skal rejses.

20 millioner kroner til særlig gartneriindsats

Regeringen og Dansk Folkeparti har indgået en aftale om fordelingen af midlerne til landdistrikterne for 2007 og 2008. Der er afsat 10 millioner hvert år til gartnerne.

Gartnerierhvervet har stor bevågenhed hos både fødevareminister Hans Chr. Schmidt og formand for Folketingets Fødevareudvalg, Christian H. Hansen. Begge har fokus på behovet for forbedret konkurrenceevne inden for dansk gartneri.

Den 15. november 2006 indgik regeringen og Dansk Folkeparti en aftale om fordelingen af midlerne til landdistrikterne for 2007 og 2008. Der blev der afsat 10 millioner kroner til en særlig gartneriindsats i begge år. Udmøntningen af de i alt 20 millioner kroner på to år vil finde sted i et samspil imellem Fødevareministeriet og gartnerierhvervet.

De overordnede målsætninger i landdistriktsprogrammet er: Stærkere konkurrencekraft i landbrugs- og skovbrugssektoren, flere iværksættere og lokale arbejdspladser i landdistrikterne, varierede landskaber, rig natur og rent miljø og attraktive levevilkår i landdistrikterne.

MERE NY TEKNOLOGI

Dansk Gartneris primære ønsker til landdistriktsprogrammet i 2007 - 2013 er en investeringsordning med tilskud til ny miljøteknologi inden for en række vigtige fokusområder: Arbejdsmiljø, energi, pesticider og næringsstoffer. Det er Dansk Gartneris klare holdning, at det er nødvendigt med nye teknologiske tiltag for at bevare de danske gartnerier - og dermed 8 - 10.000 arbejdspladser alene i primærproduktionen. Ny teknologi kan skabe et højere indtjeningsniveau i Danmark, der kan konkurrere med gartnerierhvervet i Holland og Tyskland. Det er også erhvervets indspil til Gartneriplan 2011.

NYE FORHANDLINGER I 2008

Det nye landdistriktsprogram vil gælde for perioden 2007-2013. Europa-kommissionen har i efteråret 2006 givet meddelelse om, at der i alt stilles 6,6 milliarder kroner til rådighed for Danmark i program-

Dansk Gartneris primære ønsker til landdistriktsprogrammet i 2007 - 2013 er en investeringsordning med tilskud til ny miljøteknologi inden for en række vigtige fokusområder: Arbejdsmiljø, energi, pesticider og næringsstoffer.

perioden. I første omgang har Folketinget alene truffet beslutning om budgettet for årene 2007 og 2008, hvor der hvert år er afsat i alt 560 millioner kroner. Indsatsen er den mest massive landdistriktsindsats, som er set i Danmark.

I 2008 optager aftaleparterne nye forhandlinger med henblik på, hvordan indholdet i landdistriktsprogrammet skal se ud, for resten af programperioden. Dansk Gartneri deltager i dialogmøderne, og forventer at bliver repræsenteret i

det overvågningsudvalg for landdistriktsprogrammet, der nu skal nedsættes. Det nye landdistriktsprogram forventes at kunne træde i kraft i forsommeren 2007 efter EU-kommissionens godkendelse.

Processen kan følges på Fødevareministeriets hjemmeside www.fvm.dk.

AF BJARNE PUGHOLM JOHANSEN

Tre skarpe til Fødevareminister Hans Christian Schmidt

De sidste tre år har været vanskelige for en række af de danske potteplanteproducenter. Hvad har du og regeringen gjort for at ruste sektoren til konkurrencesituationen?

- Jeg har fået vedtaget en ny innovationslov med meget relevante temaer for gartnerisektoren. Jeg har også lavet forlig om den nye landdistriktspolitik, hvor der i 2007 og 2008 er afsat i alt 20 millioner kroner i en særlig "gartner-kuvert", men der er også støttemuligheder under andre overskrifter i programmet.

Sammen med Udenrigsministeriet, har vi fået skabt bedre vilkår for planteeksporten til USA og Canada, mens vi presser på i forhold til Norge. Desværre hidtil uden resul-

tater, men vi følger op på nordmændene; det kan jeg garantere.

Et af de danske gartneres store problemer, er den dyre arbejdskraft. Kan du love dem billigere arbejdskraft i fremtiden?

- Nej. Danmark er et højomkostningsland, men vi har også en meget dygtig og fleksibel arbejdskraft. Danske gartnerere skal konkurrere på at være bedre - ikke billigere.

Hvis du var dansk potteplanteproducent, hvilke elementer ville så indgå i din forretningstrategi?

- Vi skal konkurrere på kvalitet og ikke pris, så jeg ville være meget opmærksom på innovation, produktudvikling og løbende

produktfornyelse. Jeg ville vurdere de forskellige ordninger, som Fødevareministeriet udbyder, og jeg ville se på utraditionelle partnerskaber, som kan tilføre branchen nytænkning.

Fødevareminister, Hans Christian Schmidt
FOTO: CAMILLA HEY

Vi skal konkurrere på kvalitet og ikke pris, så jeg ville være meget opmærksom på innovation, produktudvikling og løbende produktfornyelse.

FØDEVAREMINISTER HANS CHRISTIAN SCHMIDT

Penge til nye tiltag i landdistriktsprogrammet i 2007 og 2008:

Vækst og udvikling	(mio. kr)
Kompetenceudvikling (efteruddannelse)	3
Innovation og udvikling i primærjordbruget	50
Innovation og udvikling i forarbejdning og afsætning	60
Fødevarekvalitet - økologi	29
I alt	142
Miljø	
Ø-støtte	10
Vådområder og randzoner m.v.	45
Omlægning til økologi m.v.	111
MVJ (miljøvenlig jordbrug)	90
Læhegn	15
Miljø- og naturprojekter	11
Plantegenetiske ressourcer	2
Skov i skovrejsningsområder	24
I alt	308
Levevilkår	
Lokale aktionsgrupper (Leader)	95
Kulturaktiviteter i landdistrikterne	5
Aktiviteter for børn og unge	10
I alt	110
Total	560

Tilbagesporing: Fokus på pesticidresterne

FOTO: GAU

For at reducere indholdet af pesticidrester i frugt og grønt, har Fødevarestyrelsen og Dansk Gartneri indgået en aftale om et projekt, hvor analyseresultaterne spores tilbage til producenterne. Tilbagesporingsprojektet startede den 1. januar 2007.

Der har i 2006 været stor fokus på pesticidrester i dansk frugt og grønt efter offentliggørelsen af Fødevarestyrelsens rapport om indhold af pesticidrester i fødevarer for 2004 og 2005. Resultaterne viste, at antallet af prøver med restindhold i dansk frugt var steget en del, og at der ikke var så stor forskel på dansk og udenlandsk frugt som hidtil. Et af hovedtiltagene fra erhvervs side for at få reduceret indholdet af pesticidrester, er et tilbagesporingsprojekt. Her skal analyseresultaterne fra stikprøveundersøgelser hos producenterne formidles videre til Dansk Landbrugsrådgivning efter tilladelse fra producenterne. Der vil blive fulgt op på analyser både med og uden restindhold for at klarlægge, hvilke behandlinger der kan foretages uden, at der efterlades restindhold. Planen er, at resultaterne formidles løbende, så der kan følges op i løbet af dyrkningsæsonen. En af grundene til, at det har været vanskeligt

at gribe ind over for problemerne har blandt andet været, at perioden fra udtagning og analyse af prøverne til offentliggørelse af resultaterne har været meget lang – ofte flere år. Dansk Gartneri anmodede derfor allerede i foråret 2006 Fødevarestyrelsen om at få hurtig adgang til analyseresultater fra hver enkelt avler, med henblik på at bruge resultaterne i rådgivningen.

SAMRÅD MED MINISTRENE

De mindre gode resultater fra Fødevarestyrelsens rapport gjorde, at der i 2006 blev indkaldt til to samråd i Folketingets Fødevareudvalg. Her blev både miljøministeren og forbrugerministeren spurgt om, hvad de ville gøre for at sikre en reduktion af pesticidrestindholdet specielt i dansk frugt. Både miljøministeren og forbrugerministeren erklærede, at de havde tillid til de tiltag, der allerede var sat i gang som følge af pesticidplan 2004-2009. Her er hovedinitia-

tivet en øget rådgivningsindsats på gartneri- og frugtavlsoområdet, blandt andet baseret på tilbagesporingsprojektet, og nye tiltag i form af flere demonstrationsprojekter. Tiltagene har endnu ikke nået at få virkning på analyseresultaterne for 2004 og 2005, og når måske først at få virkning på tallene for 2007 eller i 2008. Dansk Gartneri ser med stor alvor på den udvikling, der er sket i antallet af prøver med restindhold, men er samtidig meget tilfreds med, at der fra officiel side er udtrykt tillid

til, at erhvervet selv kan vende denne udvikling.

Selve rådgivningsarbejdet i forbindelse med projektet finansieres af GAUs promilleafgiftsfond, hvor der i 2007 er afsat ca. 300.000 kroner til den opfølgende rådgivning hos producenterne. Erhvervet lægger meget vægt på projektet, og der har indtil nu været stor interesse og opbakning fra producenterne til at deltage.

AF HELLE GRÆSTED BENNEDSEN

Dansk Gartneri ser med stor alvor på den udvikling, der er sket i antallet af prøver med restindhold, men er samtidig meget tilfreds med, at der fra officiel side er udtrykt tillid til, at erhvervet selv kan vende denne udvikling.

Dansk Gartneris næstformand Svend Erik Jensen om pesticidrester

Analyseresultaterne viser jo, at der i dansk frugt og grønt kun er meget få overskridelser af grænseværdierne. Hvorfor er det så vigtigt med en indsats for reduktion af pesticidrester?

- Selv om Fødevarestyrelsen har konkluderet, at de nuværende restindhold ikke udgør en sundhedsmæssig risiko, så er der fra politikerne og forbrugerne udtrykt bekymring over stigningen i antallet af prøver med rester. Det tager erhvervet naturligvis alvorligt, og derfor er vi parat til at gøre en stor indsats for at sikre, at forbrugerne stadig har tillid til dansk frugt og grønt. Vi skal fortsat være de bedste, når det gælder pesticidrester og bevare forspringet i forhold til de udenlandske produkter.

Visse politikere ønsker, at dansk frugt og grønt skal være helt fri for pesticidrester. Hvor langt ned mener du, man kan komme med restindholdet?

- Vores mål er helt klart at nå så langt ned som overhovedet muligt, men konventionelt produceret dansk frugt og grønt helt uden pesticidrester er et meget vanskeligt mål at nå. Når man bruger plantebeskyttelsesmidler, vil der specielt med de stadig mere effektive analysemetoder næsten altid kunne konstateres et restindhold. Hvis forbrugerne ønsker frugt og grønt helt uden pesticidrester, er der mulighed for at vælge økologiske produkter i stedet for.

Hvad forventer du vil være resultatet af projektet med tilbagesporing af

analyser og rådgivende opfølgning over for producenterne?

- Vi vil helt sikkert kunne få et meget bedre billede af sammenhængen mellem bekæmpelsesstrategier og restindholdet. Vi ved, at der i mange af prøverne uden restindhold faktisk er anvendt plantebeskyttelsesmidler under produktionen, og ved også at følge op på disse prøver forventer vi at kunne bruge erfaringerne herfra til at forbedre behandlingsstrategierne og derigennem få reduceret restindholdet. Vi forventer os meget af projektet og er glade for, at der er stor opbakning fra producenterne side.

Svend Erik Jensen, næstformand i Dansk Gartneri.
FOTO: METTE KRULL MORE

Plantebeskyttelsesmidler: Danmark stadig i den nordlige godkendelseszone

På trods af en intensiv indsats fra erhvervet over for de danske myndigheder og Kommissionen, er Danmark stadig placeret i den nordlige godkendelseszone, når det gælder plantebeskyttelsesmidler. Connie Hedegaard har bebudet, at man fra dansk side ønsker en særstatus med hensyn til godkendelseszoner, idet Danmark fortsat ønsker en national godkendelse af alle midler.

EU-Kommissionen blev i midten af juli færdig med forslaget til forordning vedrørende plantebeskyttelsesmidler. I forslaget er Danmark fortsat placeret i den nordlige godkendelseszone. Det er et problem, fordi den nordlige zone vil udgøre et så lille marked, at nye godkendelser til gartnerierhvervet vil være uinteressant for kemikaliefirmaerne. Der er endnu ikke fastlagt en officiel dansk holdning til Kommissionens forslag, men Danmark ønsker særstatus til godkendelse af alle midler. Væksthuse udgør dog fortsat én fælles zone.

MILJØSTYRELSEN HOLDER ØJE
Miljøstyrelsen arbejder fortsat på en konsekvensvurdering af godkendelseszonerne generelt samt Danmarks placering, såfremt zoneinddelingen bliver en realitet. Konsekvensvur-

Miljøminister, Connie Hedegaard, vil have national godkendelse af alle plantebeskyttelsesmidler.
FOTO: JAKOB DALL

deringen er væsentlig, fordi den vil være en del af beslutningsgrundlaget for fastlæggelsen af den danske holdning til godkendelseszonerne. Dansk Gartneri har givet input til analysen i relation til placeringen i hhv. den nordlige og mellemeuropæiske zone og endnu engang påpeget de alvorlige konsekvenser, det vil have for erhvervet med en placering i den nordlige zone. Dansk Gartneri håber på, at konsekvensanalysen vil resultere i en snarlig afklaring af den officielle danske holdning til spørgsmålet om godkendelseszoner.

AF HELLE GRÆSTED BENNEDSEN

Gartner Tidende har fået ny ansvarshavende redaktør

Den nye redaktør på Gartner Tidende, Lone Stensig Jakobsgaard, er et frisk pust, der har fået bladet til at suse af sted ad nye veje, siden hun startede på Hvidkærvej i efteråret 2006.

Som ny ansvarshavende redaktør på Gartner Tidende, har det været min opgave at påbegynde og bidrage til den forandringsproces som Gartner Tidende står overfor. En proces, der med Gartner Tidendes og DEG Green Teams skifte til en ny ejer fra årsskiftet 05/06 var i vente, og som i skrivende stund endnu ikke er færdig. Jeg har personligt oplevet en varm velkomst til et erhverv, som jeg ikke kendte noget til på forhånd. Jeg er af flere jeg har mødt ude i gart-

nerierne og under min færden i erhvervet, blevet betegnet som et frisk pust.

De udviklingsscenarier som Gartner Tidende står overfor, betragter jeg som en oplagt mulighed for at se det bestående med nye øjne. Samtidig har jeg mange nye ideer og modet til at prøve andre veje.

Med andre ord, vil Gartner Tidende også i årene fremover være et levende talerør for erhvervet. Et forum, hvor der vil blive debatteret, orienteret, inspireret og dokumenteret, hvad erhvervets omdrejningspunkter og aktuelle problemstillinger handler om.

AF LONE STENSIG JAKOBGAARD

Gartner Tidende vil også i årene fremover være et levende talerør for erhvervet.

LONE STENSIG JAKOBGAARD,
ANSV. REDAKTØR PÅ GARTNER TIDENDE

FOTO: GARTNER TIDENDE

Tre skarpe til Mette Gjerskov, forbrugerordfører (S)

Hvad er din holdning til forslaget om godkendelseszoner i det nye forordningsforslag om plantebeskyttelsesmidler?

- I Socialdemokratiet er vi temmelig skeptiske over for forslaget. Det er især den del, der handler om, at vi i Danmark uden videre skal godkende pesticider, der er godkendt i andre lande.

Vores bekymring gælder især beskyttelsen af grundvandet og dermed drikkevandet. Det er helt uacceptabelt. Vi er enige i, at der skal findes en mindre bureaukratisk godkendelsesprocedure, men vi mener ikke, at det nye forslag er løsningen.

Hvad er din holdning til Fødevarestyrelsens og Dansk Gartneris initiativ

vedrørende tilbagesporing af pesticidrester og opfølgende rådgivning?

- Jeg synes, at det er virkelig positivt, at erhvervet går så konstruktivt ind for at løse problemet. Det er meget glædeligt, at vi trækker i samme retning. Vi ser gerne flere tiltag, men jeg er sikker på, at tilbagesporing vil vise sig at være et rigtig godt og effektivt redskab til at få nedbragt pesticidrester i dansk frugt og grønt.

Faktisk har jeg været overrasket over så lidt hjælp erhvervet har fået fra myndighederne for at få bedre viden på dette område. De traditionelle landbrugsvarer bliver undersøgt på kryds og tværs, men det er som om frugt og grønt har været meget nedprioriteret.

Hvor meget mener du, at pesticidrestindholdene skal reduceres, før det er acceptabelt for forbrugerne?

- Målet må være, at der ikke er pesticidrester i dansk frugt og grønt. Det er imidlertid ikke realistisk på nuværende tidspunkt, derfor har vi en grænseværdi. Så længe indholdet er under grænseværdien, må det være acceptabelt for forbrugerne.

Problemet i de senere år har været, at mængden af pesticidrester har været stigende - og det er en meget bekymrende udvikling. Derfor har det været vigtigt for os at få gjort noget ved problemet inden det udvikler sig til at grænseværdierne overskrides.

Mette Gjerskov, forbrugerordfører (S)
FOTO: METTE BENGTSOON

Erhvervet er afhængigt af, at forbrugerne har større tillid til dansk frugt og grønt end udenlandsk. Den tillid må ikke sættes på spil - ellers sætter vi hele erhvervets fremtid på spil.

Nyt GAU-EU projekt skal markedsføre frugt og grønt

1. januar 2007 blev GAU-EU projektet "Frukt og grønt – friskhed og sundhed" officielt skudt i gang. I de næste tre år vil alle sejl blive sat til for at påvirke de danske forbrugere til at spise mere frugt og grønt.

Gratis skolefrugt i Fødevareministeriet: Pernille Bech, til højre, og Peter Petersen, tidligere formand i Brancheudvalget for Frugt og Grønt med fødevareminister Hans Chr. Schmidt og folk fra 6-om-dagen.
FOTO: PER GUDMANN

Gratis skolefrugt til 250 skoler – en del af projektet

Når landets skoler slår portene op efter sommerferien, kan eleverne på 250 skoler se frem til at få gratis frugt hver dag i skoleårets første to måneder. Baggrunden er pilotprojektet "Frugtkvarter", som fødevareminister Hans Chr. Schmidt har afsat 8 millioner kroner til. GAU bidrager til kampagnen med midler fra EU-projektet, og har i samarbejde med blandt andet 6-om-dagen, som leder projektet, ansvaret for at udarbejde informationsmateriale til forældrene.

Pernille Bech, Marketingkoordinator for GAU – Frugt og grønt
FOTO: FINTAN DAMGAARD

Projektet tager udgangspunkt i en fælles markedsføringsstrategi for hele frugt- og grønterhvervet. Det betyder, at der nu kan skabes en spændende synergieffekt i forhold til de mange planlagte tiltag. Samtidig vil forbrugerne opleve, at der kun er én afsender på al kommunikation fra erhvervet. Budgettet for projektet er ca. dobbelt så stort som ved

tidligere projekter. Det skyldes, at GAU betaler den ene halvdel, og EU den anden.

NY MARKETINGKOORDINATOR

For at sikre at projektet bliver styret i den rigtige retning, er jeg blevet ansat af GAU som marketingkoordinator. Jeg skal arbejde tæt sammen med reklamebureauet Lyhne og Co., som står for det kreative koncept, og arbejdsudvalgene for henholdsvis frugt og bær og grøntsager, som bidrager med de faglige input. Jeg har arbejdet med markedsføring af fødevarer i mange år, hvilket har været utrolig spændende. I de sidste seks år har jeg arbejdet som marketingkoordinator hos Danish Meat Association, hvor jeg har beskæftiget mig med forbrugemarkedsføring af svinekød. Nu ser jeg frem til at prøve kræfter med frugt- og grønterhvervet, og de udfordringer det står overfor.

AF PERNILLE BECH

GAU-EU projektet er delt op i tre delprojekter:

FÆLLES KOMMUNIKATION AF FRUGT OG GRØNT

Annoncekampagne, som skal forbedre frugt og grøntprodukternes image som friske og naturlige og hjælpe forbrugerne til at forstå sæsonbegrebet.

GRØNTSAGER – BEDST LIGE NU

Fokus på sæsonaktuelle grøntsager og inspiration til forbrugerne om hvordan de bruger dem. Udover indrykning af annoncer, vil der blandt andet blive udarbejdet kampagner til forskellige detailhandelskæder, opskrifter samt undervisningsmaterialer til hjemkundskab i skolerne.

FRUGTFEST

Grundideen bag denne del af projektet er fejring af frugt- og bærhøster. Der sættes især fokus på æbler, herunder æblefesten og æblets dag samt jordbær.

Fælles for alle tre delprojekter, bliver en opgradering af PR-indsatsen, samt design af ny fælles hjemmeside.

Kort om Gartneribrugets Afsætningsudvalg (GAU)

Gartneribrugets Afsætningsudvalg (GAU) varetager administrationen og forvaltningen for to fonde. Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget og Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Fondene ledes af hver sin bestyrelse, der er udpeget af fødevareministeren efter indstilling fra en række organisationer, herunder Dansk Gartneri, Landbrugsraadet, Økologisk Landsforening, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Forbrugerrådet, Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd.

FORMÅL:

Fondene har til formål at styrke frugt- og gartneribrugets udviklingsmuligheder og konkurrenceevne i overensstemmelse med lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v. Fondene kan finansiere foranstaltninger i forbindelse med afsætningsfremme, forskning og forsøg, uddannelse, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse og -kontrol samt andre foranstaltninger, som fødevareministeren giver sin tilladelse til.

HVOR KOMMER PENGENE FRA?

Midlerne til Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget stammer fra tilbageførte CO₂-afgifter og pesticidafgifter. Midlerne til Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter opkræves direkte hos producenterne og skal benyttes inden for den sektor, hvor de er opkrævet.

Anvendelsen af fondsmidler i 2007

(tusinde kr.)

Formål	Produktionsafgiftsfonden	Promilleafgiftsfonden	I alt
Forskning og forsøg	1.314	5.333	6.647
Produktudvikling	0	201	201
Rådgivning	926	4.817	5.743
Afsætningsfremme	10.584	1.383	11.967
Uddannelse	0	0	
Administration	25	40	65
I alt	12.849	11.774	24.623

Kontaktinformation:

Gartneribrugets Afsætningsorganisation (GAU), Hvidkærvej 29, 5250 Odense SV. Telefon 36 16 62 00. Info@gau.dk. Yderligere oplysninger om de enkelte projekter kan læses på www.gau.dk.

AF BJARNE PUGHOLM JOHANSEN

Dansk Gartneri har talt med **Laurits Balle**, Formand for arbejdsudvalget for frugt og bær og **Allan Rømer**, Formand for arbejdsudvalget for grøntsager om det nye markedsføringsprojekt.

Laurits Balle om det nye markedsføringsprojekt

FOTO: STEIN FOTO

Hvad er efter din mening succeskriteriet for EU projektet?

Jeg mener at projektet er en succes, hvis vi efter de tre år kan måle en positiv udvikling i præferencen for dansk frugt og grønt.

Hvilke tiltag ser du mest frem til?

Jeg ser mest frem til at følge de alternative aktiviteter. Her tænker jeg på de tiltag, hvor vi kan fange nye forbrugere, blandt andet promovring af skolefrugtordningen. Det er vigtigt, at vi medvirker til at "uddanne" børn og unge til at spise mere frugt og grønt.

Hvad er dine forventninger til skolefrugt-projektet?

Jeg forventer, at vi efter gratisperioden skal kunne fastholde skolefrugtordningen i minimum 250 skoler, samtidig med at mindst 50 procent af den frugt eleverne får i løbet af et skoleår, er dansk.

Jeg forventer helt klart, at der med et større markedsføringsbudget fastlagt over tre år kan opnås en endnu større kontinuitet i vores markedsføring med større power på de enkelte indsatsområder.

ALLAN RØMER, FORMAND FOR ARBEJDSUDVALGET FOR GRØNTSAGER

Allan Rømer om det nye markedsføringsprojekt

FOTO: CHILI FOTO & ARKIV

Hvad er succeskriteriet for EU projektet?

At samarbejdet inden for erhvervet, gearret med EU-tilskud, fører frem til en række markant større markedsførings tiltag. Det gør, at forbrugerne får et endnu bedre kendskab til, og viden om friske danske kvalitetsgrøntsager. Det giver jo i sidste ende en bedre afsætning af produkterne fra danske gartnere.

Hvad tror du bliver den største udfordring i forbindelse med projektet?

De største udfordringer bliver at få detailhandlen til at bakke op om vores planer, samt at få de gode PR-historier ud og virke.

Hvad er dine forventninger til de kommende tre års aktiviteter, og er der nogen aktiviteter du ser særligt frem til?

Jeg forventer helt klart, at der med et større markedsføringsbudget fastlagt over tre år kan opnås en endnu større kontinuitet i vores markedsføring med større power på de enkelte indsatsområder. Det skal gøre, at dansk producerede grøntsager vil stå stærkere i forbrugers valg af produkter. Og jeg ser særligt frem til "Bedst lige nu" kampagnerne.

Forslag til ny fælles markedsordning for frugt og grønt

EU-Kommissionen offentliggjorde et forslag til revideret markedsordning i januar 2007. Forslaget er udarbejdet på baggrund af de seneste to års drøftelser og konsultationer med medlemslandene. Også analyser af forskellige elementer i de eksisterende markedsordninger for frisk og forarbejdet frugt og grønt ligger bag forslaget, som byder på væsentlige ændringer.

Den nye markedsordning samler de to eksisterende markedsordninger i en fælles markedsordning for både frisk og forarbejdet frugt og grønt. Den tager endvidere højde for, at der på et senere tidspunkt måske indføres en fælles markedsordning for hele landbrugsområdet. Forslaget byder på væsentlige ændringer i relation til støtten til frugt og grønt.

Hidtil er det kun visse produkter af forarbejdet frugt og grønt, der har fået støtte. Det foreslås nu helt omlagt, så al frugt og grønt omfattes af enkeltbetalingsordningen. For den danske produktion betyder det, at der fremover også vil blive ydet støtte til de produkter, som ikke på

nuværende tidspunkt er omfattet af enkeltbetalingsordningen, nemlig permanente beplantninger af frugttræer.

FORSLAG DER STYRKER PRODUCENTORGANISATIONERNE

Et væsentligt element i markedsordningen for frugt og grønt er producentorganisationerne og støtten til driftsprogrammerne, som også i Danmark er blevet udnyttet med mange nyttige initiativer siden 1997, hvor ordningen blev indført. Trods det, at en analyse af producenterne organisationsgrad i EU viser, at kun en relativ lav andel af producenterne sælger deres produkter gennem producentorganisationer,

mener Kommissionen, at producentorganisationerne også fremover skal udgøre det basale element i afsætningen af frugt og grønt. Begrundelsen er, at der med en stadig større koncentration af efterspørgsel på frugt og grønt, også er behov for en koncentration på udbudssiden til sikring af rimelige producentpriser. I forslaget er der derfor lagt op til en styrkelse af producentorganisationerne, blandt andet i form af generelle forenklinger af reglerne og mere fleksibilitet med hensyn til indhold og administration af driftsprogrammerne. Det skal sikre, at flere producenter vil tilslutte sig producentorganisationerne. Dansk Gartneri er tilfreds med intentionerne i forslaget, som også vil være til gavn for danske producenter.

DANSK GARTNERI: NEJ TIL KRISESTYRINGSORDNING

Et andet tiltag, som Dansk Gartneri derimod tager afstand fra, er etablering af en krisestyringsordning. Det fremgår af Kommissionens forslag, at der i stedet for de nuværende tilbagekøbsordninger, som kan være komplicerede at administrere, er behov for en krisestyringsordning i tilfælde af markeds-mæssige problemer som følge af for eksempel overproduktion.

Ordningen skal finansieres via driftsfondene og må kun udgøre 1/3 af midlerne i fonden. De tiltag, der må anvendes, er som tidligere blandt andet gratis distribution af frugt og grønt, men hertil kommer andre tiltag som for eksempel høst-tabsforsikringer, afsætningsfremme og andet. Dansk Gartneri mener, at sådanne ordninger ikke vil løse markeds-mæssige problemer, men tværtimod medvirke til at skabe yderligere markedsforstyrrelser, og derfor ikke bør være en del af den nye markedsordning.

Forslaget forventes at blive budget-neutralt, idet de ekstra midler til producentorganisationernes driftsfonde vil komme fra nedlæggelse af ordningen med eksportrestitutions samt nedlæggelse af støtte til forarbejdet frugt og tilbagekøb.

Forslaget skal nu drøftes i forvaltningskomiteerne for frugt og grønt samt i ministerrådet. Det forventes vedtaget i juni 2007 med ikraft-trædelse den 1. januar 2008.

AF HELLE GRÆSTED BENNEDSEN

Urimelige gebyrstigninger belaster erhvervet

De stigende gebyrer for avls-, eksport- og herkomstkontrol af planter er fortsat et problem for erhvervet. Og med et faldende aktivitetsniveau på de tre kontrolområder er der begrundet frygt for yderligere gebyrstigninger, hvis der ikke sker en snarlig reduktion af Plantedirektoratets omkostninger til kontrollen.

Dansk Gartneri har over for fødevarerminister Hans Christian Schmidt understreget, at det er uholdbart for erhvervet med de stigende gebyrer. Den danske produktion af planter er stærkt eksportorienteret, og de reelle omkostninger til tilsvarende kontrol i vore konkurrentlande er langt lavere. Resultatet er en svækket konkurrenceevne i forhold til øvrige

store eksportlande. På herkomstkontrolområdet er situationen endvidere den, at der er sket et meget kraftigt fald i både antallet af virksomheder og arealet med produktion af herkomstkontrolpligtige planter. Få virksomheder skal derfor bære de relative høje administrations- og kontrolomkostninger, og konsekvensen kan blive, at en større og større del

af produktionen af herkomstkontrolpligtige planter flyttes til lande, hvor herkomstkontrollen er helt eller delvis offentlig finansieret. På sigt vil det gøre det endnu mere vanskeligt for de tilbageværende danske virksomheder at finansiere kontrollen.

DANSK GARTNERI: MEDFINANSIERING ER LØSNINGEN

Dansk Gartneri har anmodet fødevarerministeren om offentlig medfinansiering af kontrollen. Rent konkret i form af, at omkostningerne til et årligt kontrolbesøg dækkes af offentlig finansiering, samt at herkomstkontrollen medfinansieres med 0,5 mio. kr. årligt. Fødevarerministeren gav tilsagn om at søge at finde midler til kontrollen på finanslov 2007 på trods af, at han over for erhvervet har understreget, at regeringens politik på området er fuld brugerbetaling af sådanne kontroludgifter. Det lykkedes imidlertid ikke, hvilket Dansk Gartneri kun kan beklage.

STADIG BEHOV FOR FORENKLINGER

Dansk Gartneri arbejder derfor fortsat på, at der opnås effektiviseringer på de forskellige kontrolområder via det igangværende forenklingsarbejde i Plantedirektoratet. Det vil betyde, at omkostningerne og gebyrerne kan reduceres. Et positivt resultat af forenklingsarbejdet er dog allerede opnået.

I løbet af 2006 er der etableret viderefremstilling af Plantedirektoratets informationer til eksportørerne om virksomhedernes status i relation til godkendelser af planter til forskellige eksportlande. Hermed kan eksportørerne allerede, når de afgiver ordrer sikre sig, at plantepartiet er godkendt til det aktuelle modtagerland og dermed undgå afvisninger af partiet ved kontrollen.

AF HELLE GRÆSTED BENNEDSEN

National slankekur: Sunde fødevarer skal være billigere

Dansk Gartneri opfordrer fødevareminister Hans Chr. Schmidt til at tage spørgsmålet om reduktion af moms på frugt og grønt op med familie- og forbrugerminister Carina Christensen og indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen. Tiden er inde til seriøst at undersøge mulighederne for differentierede momssatser på fødevarer for at fremme folkesundheden.

FOTO: GAU

Hvis momsen på frugt og grønt bliver halveret, vil Danmark være godt i gang med en national slankekur. Beregninger, som Fødevareøkonomisk Institut har gennemført, viser nemlig, at hver dansker vil spise otte kilo frugt og grønt mere om året – og tabe sig to kilo. En anden ny undersøgelse fra medlems- og forbrugerorganisationen FDB viser samtidig, at 71 procent af befolkningen nu ønsker, at sunde fødevarer bliver billigere, og at usunde bliver dyrere. Det eneste problem er, at en momsreduktion vil have negative økonomiske konsekvenser for staten – i al fald på kort sigt. På lagt sigt er det nemlig dyrt at spise usundt.

DET KAN BETALE SIG PÅ SIGT Statens samlede provenu fra momsen på frugt og grønt udgør omkring to milliarder kroner, og det provenu vil tilnærmelsesvis blive halveret. Beløbet skal imidlertid holdes op mod de sundhedsudgifter, der i dag bruges på at bekæmpe livsstilssygdomme. Fødevareøkonomisk Institut vurderer, at momsoplægningen på sigt kan holdes på et omkostningsneutralt niveau.

Differentierede momssatser kendes allerede fra de fleste andre europæiske lande. I Frankrig er momsen på "usunde" fødevarer 21 procent, mens den på sunde fødevarer kun er seks procent. Danske

butikker vurderes nemt at kunne håndtere forskellige momssatser. Butikkerne har allerede reduceret momssatser for eksempelvis aviser. En kæde som Irma er således meget positiv over for reduceret moms på frugt og grønt.

VIGTIGT MED SUNDHEDSKAMPAGNER Oplysningskampagner for bedre ernæring er af stor vigtighed. 6-om-dagen kampagnen har utvivlsomt gjort en forskel. Det har stor betydning, at "Spis mere frugt og grønt" nu er blevet kostråd nr. 1. Visse befolkningsgrupper er imidlertid vanskelige at nå ad den vej.

Dansk Gartneri er klar over, at en reduktion af momsen på frugt og grønt ikke vil ske af hensyn til gartnerierhvervet. Men erhvervet vil naturligvis gerne både producere og sælge mere frugt og grønt og på den måde bidrage til en bedre folkesundhed.

AF BJARNE PUGHOLM JOHANSEN

Tre skarpe til Christian H. Hansen, Fødevare- og dyrevelfærdsordfører (DF)

Dansk gartneri er blevet tilgodeset med et beløb på 10 millioner kr. i hvert af årene 2007 og 2008. Mener du, at gartnerierhvervet har mulighed for at gøre sig fortjent til også at blive tilgodeset i resten af landdistriktsperioden frem til 2013?

- Det er rigtigt, at det danske gartnerierhverv er blevet tilgodeset med 10 millioner kroner i hvert af årene 2007 og 2008. Dette har vi valgt fordi det er meget vigtigt at styrke gartnerierhvervet. Det er helt klart min opfattelse, at gartneriet også skal tilgodeses i resten af landdistriktsperioden frem til 2013. Jeg glæder mig til at se de konkrete tiltag gartneriet vil gøre i årene 2007 og 2008, inden for de rammer de nu har fået bevilliget. Således kan vi,

der er aftalepartnere i landdistriktsperioden - nemlig Dansk Folkeparti, være med til at drøfte mulighederne for at afsætte yderligere midler til gartnerierhvervet i resten af perioden.

Fortrækker du danske produkter frem for de importerede?

- Det er helt klart, at jeg foretrækker dansk producerede varer frem for de importerede. Jeg mener, at det er meget vigtigt, at der bliver igangsat kampagner fra erhvervs side, som netop peger på hvilke fordele der er ved de dansk producerede varer. Personligt køber jeg altid selv danskproducerede varer, i så stort et omfang det overhovedet er muligt.

Er fedmeproblematikken Fødevareudvalgets problem og vil du være med til at sænke momsen på frugt og grønt?

- Jeg mener ikke at fedmeproblematikken generelt er fødevareudvalgets problem. Jeg mener, at det er et samfundsproblem. Det, det i bund og grund handler om er, at der skabes en forståelse hos forbrugerne som går på, at frugt og grønt er sundt. Jeg ved, at man igennem Fødevareministeriet har gjort nogle tiltag, som netop skal sætte fokus på frugt og grønt i blandt andet skoler, og jeg mener at oplysningskampagner på dette område er vejen frem. Personligt går jeg ikke ind for, at man vælger at tage nogle enkelte produkter ud og sænke momsen på dem, herunder frugt og grønt.

Christian H. Hansen, Fødevare- og dyrevelfærdsordfører (DF). FOTO: DANSK FOLKEPARTI

Hvis man skal gå nogle veje, så vil det være differentieret moms generelt på fødevarer, herunder frugt og grønt. På nuværende tidspunkt mener jeg, at det er for tidligt at lægge sig fast på en model, i den ene eller den anden retning.

Det er vores eget ansvar

Dansk Gartneri har talt med gartneriejer **Kristian Madsen** fra Gartneriet PKM as om potteplanteproducenternes vilkår, og det erhvervspolitiske arbejde han gør i samarbejde med Dansk Gartneri.

Kristian Madsen, Gartneriet PKM as
FOTO: GARTNERIET PKM AS

De sidste tre år har været meget svære for en række potteplanteproducenter. Hvem har ansvaret for det, og har du et bud på, hvordan udviklingen kan vendes?

- Først og fremmest er vi under et kraftigt pres fra vores konkurrenter – hele den europæiske produktion. Dernæst er gartnerisektoren under et – altså både gartnerierne og salget – for dårlige til at sikre produktudvikling og konstant fornyelse. Hvis vi kigger på den danske top-ti-liste over de mest solgte planter, så er der reelt ikke sket noget stort nyt siden 1990'erne. Helt modsat situationen i for eksempel Holland, hvor der hele tiden er udvikling. Som jeg ser situationen, så har vi brug for mere innovation og fornyelse i hele kæden frem mod slutforbrugeren. Gartneriet og salget kan passende gå sammen om denne vigtige opgave. Salget skal ikke frygte, at vi gartnerier vil til at sælge selv. For PKM vil det i hvert fald være en katastrofe, hvis vi skulle til at sælge alle vores produkter selv. Det har vi brug for en topprofessionel eksportør til, men der er behov for et tæt samarbejde mellem slutkunder, eksportører og gartnerie – helt anderledes tæt end

der er generelt i dag. Det ville for eksempel være godt med en tæt dialog mellem parterne om nu gartnerne producerer de rigtige produkter, altså det forbrugeren vil have. Endvidere en dialog om at salget og gartneren skal sikre at en langt større part af produktionen er solgt på forhånd – altså bindende aftaler.

Hvordan ser du de danske eksportørers og gartneriernes fleksibilitet i forhold til kundernes krav og i forhold til de udenlandske konkurrenter?

- Vi er efter min opfattelse blevet for "kommunale" i den danske gartnerisektor.

I højsæsonen om foråret har vi jo mange helligdage. Og vi kan konstatere, at vores konkurrenter i for eksempel Holland og Tyskland udviser langt større fleksibilitet i forhold til at modtage ordrer for eksempel Langfredag, der så skal ekspederes – pakkes på gartnerierne og indtransporteres – og sendes sydpå samme dag. Her har vi nogle pænt store udfordringer at arbejde med. Det gælder ikke kun helligdage, men også weekendsalget, hvor vi burde kunne modtage ordrer frem

til for eksempel klokken 6.00 lørdag. På den måde ville detaillledet kunne bestille ud fra deres fredagssalg, og det ville betyde et kraftigt mersalg. Varen pakkes så mellem klokken 6.00 og 11.00, og kan være hos eksportøren klokken 12.00 lørdag. For at dette kan lykkes, kræves der ændringer i vort IT-system, men det er jeg sikker på at Danpot og eksportørerne kan klare. Og det gælder igen hele kæden, fra gartneri over salget, til transporten sydpå.

Du har i det forgangne år været meget aktiv i den erhvervspolitiske debat om dansk gartneris rammevilkår. Hvad er der kommet ud af debatten?

- Danmark er et højomkostningsland at producere i. Det er ikke realistisk at tro, at det vil ændre sig afgørende. Derfor handler det om at få introduceret ny teknologi, at få sat turbo på

sin produktudvikling og produktfornyelsen, og hele tiden via god ledelse at fastholde en dygtig og topmotiveret medarbejderstab. Det sidste kan jo direkte måles på produktiviteten. I forhold til det politiske, så har vi jo endnu de store gennembrud til gode. Men jeg er meget tilfreds med den nye innovationslov og det nye landdistriktsprogram, som nu er ved at være på plads. Og så presser jeg – i et tæt samarbejde med Dansk Gartneri – på for bedre adgang til det norske marked. Endelig har vi med god hjælp fra skatteministeren fået sikret en rimelig løsning på de fjernvarmeproblemer, vi var løbet ind i. Og så er der også sket en beskedent lettelse af naturgastransporttarifferne. Så der er sket nogle ting, men branchens redning bliver det ikke. Den har vi selv ansvaret for.

Vi er efter min opfattelse blevet for "kommunale" i den danske gartnerisektor.

KRISTIAN MADSEN, GARTNERIET PKM AS

Tilskudsmuligheder er afgørende for udvikling

Dansk Gartneri har talt med gartneriejer **Carsten Schroll** fra Gartneriet 4kløver om potteplanteproducenternes vilkår.

De sidste par år har været meget svære for en række potteplanteproducenter. Hvem har ansvaret for det, og har du et bud på, hvordan udviklingen kan vendes?

- Det primære ansvar ligger hos den enkelte gartner selv. Mange stoppede med at investere og udvikle deres gartneri i firserne, da det gik godt. For at klare sig i denne branche, er det vigtigt hele tiden at effektivisere og udvikle sig. De tilskudsmuligheder, der var sidste år, er en god vej til at vende udviklingen. De gartnerie der klarer sig godt, og som kan finansiere 60 procent selv, tilskyndes til at investere, og det sætter skub i en positiv udvikling.

Hvordan ser du de danske eksportørers og gartneriernes fleksibilitet i forhold til kundernes krav og i forhold til de udenlandske konkurrenter?

- Mange fra dansk side, har nok ikke været dygtige nok til at differentiere produkter og priser nok til henholdsvis kædekunder og blomsterbutikskunder.

Har du på noget tidspunkt fået til tilskud under innovationsloven eller fra andre støtteordninger?

- Ja, og det er helt sikkert afgørende for, i hvilket omfang jeg fremover vil udvikle min virksomhed.

Carsten Schroll, Gartneriet 4Kløver. FOTO: FLORADANIA

Dansk Gartneris bestyrelse 2006/07

Dansk Gartneris bestyrelse tæller ni medlemmer. Bestyrelsens formand og næstformand vælges på Dansk Gartneris ordinære generalforsamling. De øvrige bestyrelsesmedlemmer udpeges af de respektive kredse og sektorer.

Bestyrelsen afbildet. (Fra venstre mod højre)

Poul Thage Pedersen
Bestyrelsesformand

Leif Trust
Valgt af Afsætningsforeningen
for Potteplanter

Svend Erik Jensen
Næstformand

Peter Schjøtt
Planteskoleejer, Valgt af kreds 7

Johnny E. Petersen
Gartneriejer, Valgt af kreds 5-6

Bent Juhl Jensen
Gartneriejer – valgt af kreds1-3

Flemming Kofoed Jensen
Gartneriejer – valgt af kreds 4

Mads Pedersen
Gartneriejer, Valgt af
Væksthusgrøntsagssektoren

Kaj Jørgensen
Gartneriejer, Valgt af Danske Prydplanter

FOTO: METTE KRULL MORE

Dansk Gartneris mål

Brancheorganisationen Dansk Gartneri arbejder på at sikre det danske gartnerierhverv bedst mulige erhvervspolitiske rammevilkår. Dette gøres blandt andet ved:

- gennem målrettet arbejde at synliggøre det danske gartnerierhverv for herigenem at fremme interessen for og viden om erhvervet
- styrke gartnerierhvervets omdømme ved tydeligt at sætte gartnerierhvervets erhvervspolitiske interesser på dagsordenen i både nationale og internationale sammenhænge
- en aktiv holdning til en videreudvikling af det danske gartneri erhverv med indsatsområder, der afspejler erhvervets behov

Dansk Gartneri er en frivillig brancheorganisation, der fungerer som forum for konstruktiv dialog mellem medlemmerne og mellem medlemmerne og de politiske beslutningstagere. Dansk Gartneri vægter resultater og synlighed højt.

Det er Dansk Gartneris mål:

- at være gartnerierhvervets foretrukne samarbejdspartner på det erhvervspolitiske område
- at give let, hurtig og omfattende adgang til alle relevante informationer og netværk vedrørende gartnerierhvervet
- at sikre politisk fokus på branchens behov for fremadrettede erhvervspolitiske tiltag

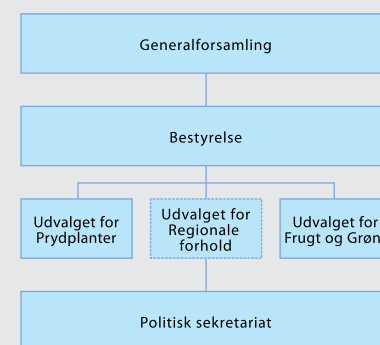
Dansk Gartneris øverste besluttende myndighed er generalforsamlingen.

Dansk Gartneris bestyrelse består af medlemmer, der repræsenterer kredse, sektorer og afsætningsorganisationer.

Dansk Gartneris medlemmer er producenter af gartneriprodukter, afsætningsorganisationer, andre med tilknytning til erhvervet samt ekstraordinære medlemmer uden stemmeret og valgbarhed.

Foreningen har hovedsæde og kontor i København og indgår i et tæt sekretariatsmæssigt samarbejde med Landbrugsraadet.

Organisationsdiagram for Dansk Gartneri

Dansk Gartneri i tal

Danmarks Statistik har opgjort værdien af den samlede danske gartneriproduktion af gartneri til 4.0 milliarder kroner i 2005, hvilket er lidt mindre end året før.

Værdien af den danske produktion af potteplanter blev i 2005 på godt 2,3 milliarder kroner - eller knap 60 procent af den samlede værdi af dansk gartneris produktion. Kategorierne væksthushønsager og frilandshønsager udgjorde hver især 12 procent, mens planteskeleproduktionen tegnede sig for 11 procent. I kroner blev værdien af væksthushønsager og frilandshønsagerne henholdsvis 474 og 470 millioner kroner. Værdien af planteskeleprodukterne løb op i 433 millioner kroner.

PRODUKTIONSAREALET UNDER GLAS KONSTANT

Strukturtegninger af gartnerier med væksthushønsager med et glasareal på mere end 1000 kvadratmeter foretages i Danmark hvert tredje år. De seneste tal fra 2005 viser 504 virksomheder med væksthushønsager, hvoraf 3/4 af virksomhederne har produktion af potteplanter. Selv om antallet af virksomheder er faldet markant de seneste årtier, har det samlede produktionsareal under glas været tilnærmelsesvis konstant - cirka fem millioner kvadratmeter. 58 procent af arealet anvendes til produktion af potteplanter, mens der dyrkes hønsager på 23 procent og planteskeleplanter på 9 procent. Tendensen i den geografiske fordeling er, at væksthushønsager er stigende på Fyn, konstant i Jylland, og faldende på de østlige øer. Mere end halvdelen af væksthushønsager findes nu på Fyn.

STØRRE DRIFTSRESULTAT I 2005

Fødevarøkonomisk Instituts gartneriregnskabsstatistik viser dog, at gartneriernes driftsresultat blev større i 2005 end i 2004, der

må betegnes som et økonomisk katastrofeår. Driftsresultatet skal både aflønne brugerfamilien egen arbejdsindsats og forrente egenkapitalen:

Potteplanter

Ifølge Gartneregnskabsstatistik 2005 blev bruttoudbyttet i potteplantegartnerierne godt 6.3 millioner kroner i gennemsnit pr. virksomhed. Det er på niveau med året før, trods et mindre salg af el.

Driftsresultatet pr. potteplante-producent blev imidlertid næsten fordoblet i forhold til året før - fra 211.000 kroner i 2004 til 387.000 kroner i 2005, men ligger fortsat på et meget lavere niveau end i perioden 2001-2003.

Driftsomkostningerne inkl. renteudgifter faldt med 3 procent. Der var især fald for omkostningerne til lønnet arbejdskraft, hvor omkostningerne var 308.000 kroner lavere end året før. Omkostninger til arbejdskraft inkl. en aflønning til brugerfamilien udgør nu 35 procent af bruttoudbyttet.

Energiomkostningerne steg med 4 procent som nettoresultat af store stigninger i energipriserne samtidig med fald i energiforbruget. Stigningerne i energiomkostningerne forventes at få større negativ effekt i 2006 end i 2005.

Investeringerne steg fra 613.000 kroner til 773.000 kroner pr. potteplantegartneri, hvilket er 264.000 kroner større end afskrivningerne.

De løbende prisstigninger på arbejdskraft og energi modsvares ikke af tilsvarende prisstigninger på hverken potteplanter eller væksthushønsager. Derfor er der en tilpasning i gang inden for væksthushønsageriet til de ændrede bytteforhold.

Prisen på potteplanter er i 2006 steget med 2 procent sammenlignet med året før.

Væksthushønsager

Driftsresultatet pr. gartneri med væksthushønsager blev i 2005 på 421.000 kroner, hvilket er knap 100.000 kroner højere end året før.

Som i tidligere år er der stor forskel imellem gartnerierne. Driftsresultatet for den dårligste fjerdedel blev minus 188.000 kroner i gennemsnit, men det blev på 1,7 millioner kroner for den bedste fjerdedel.

De samlede investeringer i gartneriaktiver steg med 26.000 kroner til 276.000 kroner pr. gartneri. Afskrivningerne var 158.000 kroner større end investeringerne. Det tyder på, at der sker en nedslidning af produktionsapparatet.

Frilandshønsager

Driftsresultatet steg fra 114.000 kroner til 260.000 kroner pr. gartneri med frilandshønsager i 2005. En væsentlig del af stigningen skyldes dog stigende driftstilskud, fordi hønsagerproduktionen ligesom bæravlens er omfattet af Enkeltbetalingsordningen i Danmark.

Investeringerne i gartneriaktiver faldt fra 312.000 kroner i 2004 til 279.000 kroner i 2005. Gartnereiinvesteringerne var 81.000 kroner større end afskrivningerne.

Planteskoler

Driftsresultatet pr. planteskele faldt med 10.000 kroner til 225.000 kroner. De samlede investeringer i planteskeleaktiviteter faldt fra 356.000 kroner pr. planteskele i 2004 til 276.000 kr. Det var 172.000 kroner mere end afskrivningerne.

Indkomsten fra andre kilder uden for planteskeledriften er stigende. Efter skatter og privatforbrug var der i 2005 en positiv opsparing på 214.000 kroner, der er den højeste blandt driftsformerne.

Frugt og bær

Driftsresultatet steg med 39.000 kroner til 24.000 kroner. Dermed var det tredje år i træk, at resultatet var negativt. Stigningen skyldes især tilskud fra Enkeltbetalingsordningen.

Der er en stor spredning i resultaterne plantagerne imellem også fordi mange plantager er hobbyprægede. På trods af det negative resultat havde brugerfamilien en løbende indkomst på 488.000 kroner på grund af anden indkomst.

EKSPORT

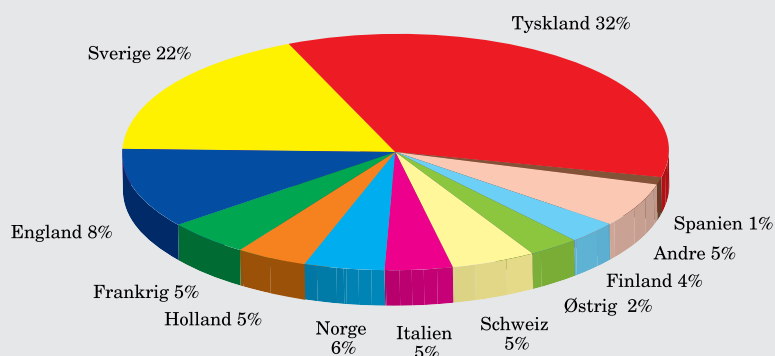
Danmark er Europas næststørste eksportør af potteplanter. I 2005 løb den danske eksport af potteplanter op i 2,4 milliarder kroner - 142 mio. kroner mindre end i 2004. Salget til det danske hjemmemarked steg dog samtidig med 81 millioner kroner til 806 millioner kroner.

Tyskland er Danmarks største eksportmarked for danske potteplanter med en andel på 32 procent af den samlede eksport i 2005. På de næste pladser følger Sverige og England med henholdsvis 22 og 8 procent. Danmark eksporterer potteplanter til de fleste lande i Europa og enkelte oversøiske lande, herunder Canada og Japan.

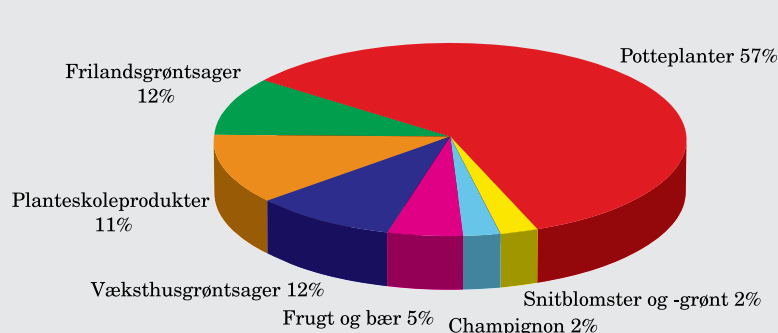
Udover potteplanter eksporterede Danmark i 2005 planteskeleprodukter for op mod 300 millioner kroner. Hertil kom en eksport af snitblomster, hønsager samt frugt og bær for tilsammen 170 millioner kroner. Yderligere statistiske oplysninger om dansk gartneri kan findes i publikationen "Dansk gartneri i tal 2007". Publikationen kan læses på adressen www.danskgartneri.dk.

AF BJARNE PUGHOLM JOHANSEN

Eksport af potteplanter fordelt på lande 2005

Fordeling af produktionsværdien i 2005

Dansk Gartneris repræsentationer

Dansk Gartneri er repræsenteret i en lang række råd og udvalg nationalt såvel som internationalt. Gennem disse officielle udvalg er Dansk Gartneri med til at sætte fingeraftryk på mange beslutninger omkring gartnerierhvervet.

FOTO: CARSTEN ANDERSEN

Ministerielle udvalg

Det rådgivende Fødevarerudvalg

Det Rådgivende udvalg for Fødevarerforskning (RUFF)

§2 Udvalget (Fødevarerministeriets Udvalg Vedr. EU's Landbrugspolitik)

Det rådgivende Udvalg for Innovation, Direktoratet for FødevarerErhverv

Erhvervskontaktudvalget, Direktoratet for FødevarerErhverv

Overvågningsudvalget for Land-distriktsprogrammet, Direktoratet for FødevarerErhverv

Det centrale Erhvervskontaktudvalg, Skat

Jordbrugsudvalget, Skat

Fødevarerministeriets udvalg for planter og plantesundhed

Fødevarerministeriets udvalg for plantesorter og udsæd

Kontaktudvalget for landbrugsstatistik, Danmarks Statistik

Udvalg i Landbrugsraadet /Dansk Landbrug

Landbrugets Økonomisk-politiske udvalg

Landbrugets EU-udvalg

Landbrugets Forsknings- og Fødevarerudvalg

Landbrugets energiudvalg

Landbrugets Eksportfremmeudvalg

Planteforum

EU-kommissionens Rådgivende udvalg for frugt og grønt

EU-kommissionens Rådgivende udvalg for blomster og planter

Repræsentation i forskningsinstitutioner og lignende

KVL's repræsentantskab og bestyrelsen for Danmarks Jordbrugsforskning (Ny samarbejdsstruktur under opbygning)

Bestyrelsen for Fødevarerøkonomisk Institut

Gartneriprisudvalget, Fødevarerøkonomisk Institut (FØI)

Team Horticulture

Øvrige udvalg

Jordbrugets Efteruddannelsesudvalg

Styregruppen for Brobyggerprojektet v/ Fyns Amt og Odense Kommune

Udvalg i EU-regi samt andre internationale udvalg

Medlem af den internationale gartnerorganisation AIPH med arbejdsgrupperne:
- Plantenyheder
- Statistik
- Udstillinger
- Miljø

COPA/COGECA's arbejdsgruppe for frugt og grønt

COPA/COGECA's arbejdsgruppe for blomster og planter

Gartnerernes økonomi mere stabil i 2006

Dansk Gartneri har talt økonomi med Palle Knudsen, statsautoriseret revisor og partner i Fyns Erhvervsrevision. De udgiver hvert år en regnskabsanalyse baseret på et bredt udsnit af det danske gartnerierhverv.

Hvad er dine forventninger til gartneriernes regnskabsmæssige resultat i 2006?

- Efter katastrofeåret i 2004 og et lidt bedre resultat i 2005 forventer jeg, at resultatet for 2006 vil ligne resultatet i 2005. Det præcise billede kender jeg først, når vores regnskabsanalyse foreligger medio marts måned 2007.

Viser regnskaberne, at væksthusgartnerne har mulighed for at tilpasse produktionen til de nye bytteforhold?

- Ja, det kender vi fra tidligere år. Det, der i den aktuelle situation ligger lige for, er at forsøge at sub-

stituere energiforbruget og udgiften til arbejdskraft. Sammenlignet med både Holland og Tyskland, er lønningerne steget relativt mere i Danmark.

Hvilket investeringsniveau forventer du i 2007 ud fra den seneste økonomiske udvikling inden for erhvervet?

- I dag er det ikke kun forventningerne til den fremtidige indtjening, der er af betydning. Det er i stigende grad også, om gartneriet har mulighed for at få finansieret investeringen. Det lægger naturligvis en dæmper på investeringerne,

at egenfinansieringen er begrænset samtidig med, at kreditforeningerne er mere forsigtige i deres vurderinger end tidligere.

Vil vi fortsat se en stigning i antallet af konkurser og tvangsauktioner inden for gartneriet?

- Det er svært at spå – og især om fremtiden, men der har været et usædvanligt stort antal gartnerier i økonomiske vanskeligheder i 2006, men i dag synes situationen mere stabil. Det helt afgørende for gartneriernes økonomiske situation er, om foråret 2007 forløber fornuftigt.

Palle Knudsen, Statsautoriseret revisor, Fyns Erhvervsrevision.
FOTO: GARTNER TIDENDE

Kommunikation giver synlighed

Dansk Gartneris eksterne og interne kommunikationsindsats er vigtig for en synlig og dynamisk brancheforening.

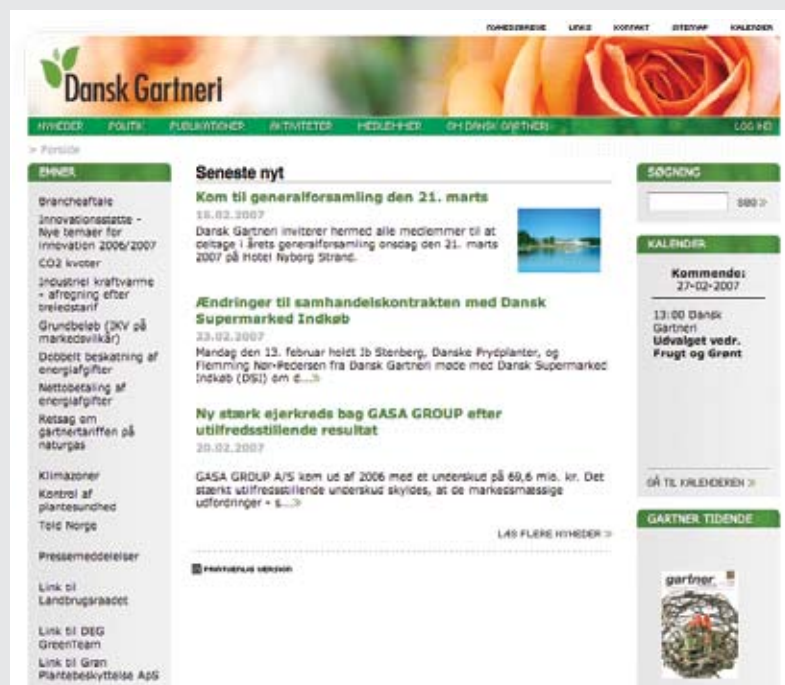

En brancheforening som Dansk Gartneri har mange vigtige budskaber at kommunikere ud. Medlemmerne står øverst på listen over modtagere af information om de erhvervspolitiske tiltag foreningen laver, og de resultater foreningen opnår. Så er der politikerne, som er dem erhvervet skal have i tale, hvis noget skal laves om. Det er også vigtigt, at befolkningen ved hvad dansk gartneri står for, og kender gartnerens vilkår, arbejds- og produktionsforhold. Sidst, men ikke mindst, er det afgørende, at

Dansk Gartneri kommunikerer med medierne for at være med til at sætte dagsordenen og deltage aktivt i debatten. Der er altså mange forskellige aktører på banen, når det handler om at kommunikere dansk gartnerierhvervs budskaber ud om for eksempel energi, lovgivning, miljø, fødevarer sundhed, arbejdskraft eller forskning. I Dansk Gartneri vælger vi omhyggeligt hvilke kommunikationskanaler der er de bedste at benytte, afhængig af formålet med kommunikationen.

HJEMMESIDEN ER DEN CENTRALE PLATFORM

Dansk Gartneris hjemmeside er den helt centrale platform for foreningens kommunikationsaktiviteter. Her kan man læse de seneste nyheder inden for erhvervet, og man kan altid finde Dansk Gartneris politiske holdning til gartnerierhvervets indsatsområder. Man kan læse formandskabets synspunkter på forskellige debatområder, følge med i aktiviteter inden for erhvervet, følge relevante links til andre hjemmesider og også holde sig ajour med, hvem der sidder i foreningens bestyrelse, udvalg og sektorer. Det sidste halve år har aktiviteten været stigende på Dansk Gartneris hjemmeside www.danskgartneri.dk

NYHEDSBREVE OG UGEBREVE PÅ MAIL

Vi sender et ugebrev på mail til alle, der har tilmeldt sig som modtager. Når en nyhed skal have ekstra opmærksomhed, og er særlig vigtig for medlemmerne, sender vi nyhedsbreve ud på mail til alle medlemmer. Nyhedsbrevet kan også altid læses på hjemmesiden, hvor man skal bruge loginnavn og password for at læse det. For at gøre vores kommunikation så effektiv som mulig, sendte vi i starten af februar et medlemsbrev ud vedrørende opdatering af mailadresser. En forudsætning for at den del af kommunikationen virker efter hensigten er nemlig, at vi har modtagernes korrekte adresser.

GARTNER TIDENDE OG FOODCULTURE

Udover hjemmesiden, nyhedsbreve og ugebrev, har vi også forskellige trykte medier at kommunikere i. Dansk Gartneri har løbende artikler i Gartner Tidende og Frugt & Grønt Bladet. Også i Landbrugsraadets ugemagasin FoodCulture markerer vi os fra tid til anden. Et mål for fremtiden er at blive endnu bedre til at markere os positivt i offentligheden. En af måderne at gøre det på, er at lave proaktivt pressearbejde og netop benytte også de trykte medier vi har adgang til, med henblik på at blive citeret oftere i dagspressen og skabe dialog. Med en synlig brancheforening følger nemlig et synligt erhverv.

AF JEANETTE LEAH PEDERSEN

Dansk Gartneris
årsberetning 2006/07

Udgiver:
Dansk Gartneri

Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V.
Telefon: 33 39 45 45
Fax: 33 14 56 55

E-mail: danskgartneri@danskgartneri.dk
www.danskgartneri.dk

Redaktion:
Jeanette Leah Pedersen

Oplag: 750 stk.

Design:
Macvaerk Design Studio as

Tryk:
Green Graphic

På Gartneriet 4Kløver er de specialiseret i at producere Hortensia. Gartneriets motto er: "Effektivitet gennem konstant udvikling". Se side 20.

FORSIDEFOTO:
METTE KRULL MORE

